

**RADA GMINY
ŁĄCKO**

UCHWAŁA Nr 72/XXIV/2016

RADY GMINY ŁĄCKO

z dnia 21 lipca 2016 roku

w sprawie zmiany uchwały nr 43/XXII/2016 Rady Gminy Łącko z dnia 20 maja 2016 r.
w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Wola Piskulina.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym
(t.j. Dz.U. 2016 r. poz. 446) Rada Gminy Łącko uchwala, co następuje:

§ 1

1. Zatwierdza się zmianę Planu Odnowy Miejscowości Wola Piskulina stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr 43/XXII/2016 Rady Gminy Łącko z dnia 20 maja 2016 r., w zakresie dotyczącym okresu obowiązywania Planu oraz doprecyzowania opisu planowanych inwestycji kluczowych, które otrzymują nowe brzmienie jak w załączniku do niniejszej uchwały.
2. Jednolita treść Planu Odnowy Miejscowości Wola Piskulina stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Łącko.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY ŁĄCKO**
mgr Bernadetta Wachaj-Gawętek

RADA GMINY
ŁĄCKO

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 72/XXIV/2016
Rady Gminy Łącko
z dnia 21.07.2016r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WOLA PISKULINA

na lata 2016 - 2023

URZĄD GMINY ŁĄCKO

Łącko, 2016 rok

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	3
II. Charakterystyka obecnej sytuacji.....	4
2.1 Położenie geograficzne	4
III. Inwentaryzacja zasobów	6
3.1 Strefa społeczna.....	6
3.1.1. Ludność.....	6
3.1.2 Poziom i struktura bezrobocia	8
3.1.3 Pomoc społeczna.....	11
3.2 Strefa gospodarcza.....	14
3.3 Infrastruktura techniczna	17
3.4 Dziedzictwo kulturowe i turystyka	19
3.5 Podsumowanie diagnozy	24
IV. Ocena mocnych i słabych stron Woli Piskuliny – Analiza SWOT	29
V. Komplementarność z programami/ działaniami/ dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju wsi i regionu.....	31
5.1 Programy Krajowe.....	31
5.2 Programy Regionalne i Subregionalne	32
5.3 Programy Lokalne	36
VI. WIZJA ORAZ CEL GŁÓWNY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	37
VII. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	38
VIII. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI- CELE OPERACYJNE.....	41
IX. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ.....	42
X. OPIS PLANOWANYCH INWESTYCJI KLUCZOWYCH	47
XI. SYSTEM REALIZACJI PLANU.....	49
11.1 Wdrażanie Planu	49
11.2 Monitoring, sprawozdawczość i promocja.....	50
Spis Map	51
Spis Tabel	51
Spis Wykresów	51

I. Wprowadzenie

Plan odnowy miejscowości Wola Piskulina jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju społeczno - gospodarczego miejscowości oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Dokument ten jest niezbędny do ubiegania się przez Gminę Łącko o ośrodki z funduszy strukturalnych na realizację zadań inwestycyjnych w miejscowości Wola Piskulina zawartych w niniejszym Planie.

Obszarem realizacji Planu odnowy miejscowości Wola Piskulina jest obszar tej miejscowości i obejmuje lata 2016 - 2023. Horyzont czasowy Planu pokrywa się z okresem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020 wraz z zastosowaniem reguły wydatkowania środków $n + 3$ (tj. w ciągów trzech kolejnych lat).

Dokument został opracowany w oparciu o dokumentację i analizę przeprowadzoną przez ekspertów oraz w oparciu o metodę konsultacji społecznych z przedstawicielami najważniejszych środowisk społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców Gminy Łącko. Konsultacje społeczne miały na celu poznanie opinii na temat uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych, aktualnych potrzeb oraz przyszłych kierunków rozwoju całej Gminy Łącko oraz propozycji projektów i przedsięwzięć. Konsultacje społeczne odbyły się w poniższych terminach:

- 19 października 2015 r. o godz. 18.00 w remizie OSP w Łącku
- 20 października 2015 r. o godz. 18.00 w remizie OSP w Jazowsku
- 21 października 2015 r. o godz. 18.00 w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Zagorzynie

Podstawę opracowania Planu rozwoju miejscowości Wola Piskulina stanowiły:

- dane udostępnione przez Urząd Gminy Łącko,
- dane statystyczne udostępnione przez Urząd Gminy Łącko, Powiatowy Urząd Pracy dla Powiatu Nowosądeckiego, GUS.

II. Charakterystyka obecnej sytuacji

2.1 Położenie geograficzne

Wola Piskulina jest jedną z 16 miejscowości wchodzących w skład Gminy Łącko.

Gmina Łącko jest gminą wiejską, położoną w województwie małopolskim w zachodniej części powiatu nowosądeckiego przy drodze wojewódzkiej Nowy Targ - Stary Sącz oraz Lubień – Zabrzeż. Powierzchnia gminy wynosi 132,95 km². Sąsiaduje z gminami Kamienica, Krościenko nad Dunajcem, Łukowica, Ochotnica Dolna, Podegrodzie, Stary Sącz i miastem Szczawnica.

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce.

Źródło: <http://www.regioset.pl/gazeta.php?choice=1002>, data edycji 15.11.2015

Administracyjnie gmina składa się z 16 sołectw, tj. Brzyna, Czarny Potok, Czerniec, Jazowsko, Kadcza, Kicznia, Łazy Brzyńskie, Łącko, Maszkowice, Obidza, Szczereż, Wola Kosnowa, Wola Piskulina, Zabrzeż, Zagorzyn, Zarzeczce. Siedziba gminy mieści się w centralnie położonym Łącku, które ma charakter miasteczka. [Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009-2015 dla Gminy Łącko, s. 19]

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko.

Źródło: www.lacko.pl, data emisji 15.11.2015

Według stanu na dzień 31.12.2015 r., w 16 wsiach mieszkają 16 333 osoby a średnia gęstość zaludnienia wynosi prawie 123 osoby/km².

Gmina Łącko leży na wysokości 315 – 1155 m n.p.m. z najwyższymi wzniesieniami: Koziarz (945 m n.p.m.), Dzwonkówka (982 m n.p.m.) oraz Modyń (1028 m n.p.m.). Około 42% obszaru gminy zajmują góry średnie i wysokie, 44% - pogórza a 14% doliny rzeczne głównie rzek Dunajec i Kamienica. Lasy pokrywają ok. 41% terenu Gminy, a ok. 62% użytków rolnych gminy to gleby V i VI klasy bonitacyjnej. Panują tu specyficzne warunki klimatyczne charakteryzujące się niskimi opadami atmosferycznymi, niewielkim zachmurzeniem i późnymi pierwszymi przymrozkami. Brak przemysłu na tych terenach pozwolił zachować niezdegradowane środowisko naturalne co sprzyja rozwojowi turystycznemu regionu oraz gospodarstw ekologicznych. Od XII w. datuje się tu tradycje sadownicze i po dziś dzień charakterystycznym elementem krajobrazu Łącka i okolic są właśnie sady. Uprawiane są tu jabłonie i śliwy (głównie śliwki węgierki), z których produkowana jest znana w całym kraju Łącka Śliwowica. [Źródło: *Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2009 – 2015 dla Gminy Łącko*, s. 20 – 21]

Obszar, na którym leży Gmina Łącko jest bardzo cenny przyrodniczo, dlatego też część jej powierzchni jest prawnie chroniona w postaci:

- obszaru Natura 2000 PLH120088 Środkowy Dunajec z dopływami
- obszaru Natura 2000 PLH120019 Ostoja Popradzka
- obszaru Natura 2000 PLH120052 Ostoje Nietoperzy Beskidu Wyspowego
- Popradzkiego Parku Krajobrazowego – 1 496,6 ha na obszarze gminy
- Południowo-małopolskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu – 11 798,4 ha obszaru gminy
- Pojedynczych pomników przyrody.

[Źródło: *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Łącko na lata 2015-2018 z perspektywą na lata 2019-2022*, s. 31]

III. Inwentaryzacja zasobów

3.1 Strefa społeczna

3.1.1. Ludność

Według stanu na dzień 31.12.2015 na terenie Gminy Łącko zamieszkiwały (były zameldowane) 16 333 osoby, z czego w samej miejscowości Wola Piskulina 433 osoby. Gęstość zaludnienia w gminie od kilku lat oscyluje wokół 123 os/km².

Tabela 1. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 (stan na 31.XII).

Rok	2013	2014	2015
Brzyna	714	709	698
Czarny Potok	638	638	655
Czerniec	713	729	740
Jazowsko	1656	1 676	1673
Kadcza	1050	1 072	1073
Kicznia	837	841	826
Łazy Brzyńskie	498	495	496
Łącko	3068	3 106	3098
Maszkowice	1100	1 120	1123
Obidza	1483	1 513	1502
Szczereż	538	541	546
Wola Piskulina	421	426	433
Wola Kosnowa	723	736	732
Zabrzeż	1200	1 192	1202
Zagorzyn	981	1 005	1005
Zarzecze	536	542	531
Razem Gmina	16156	16341	16333

Źródło: Urząd Gminy Łącko

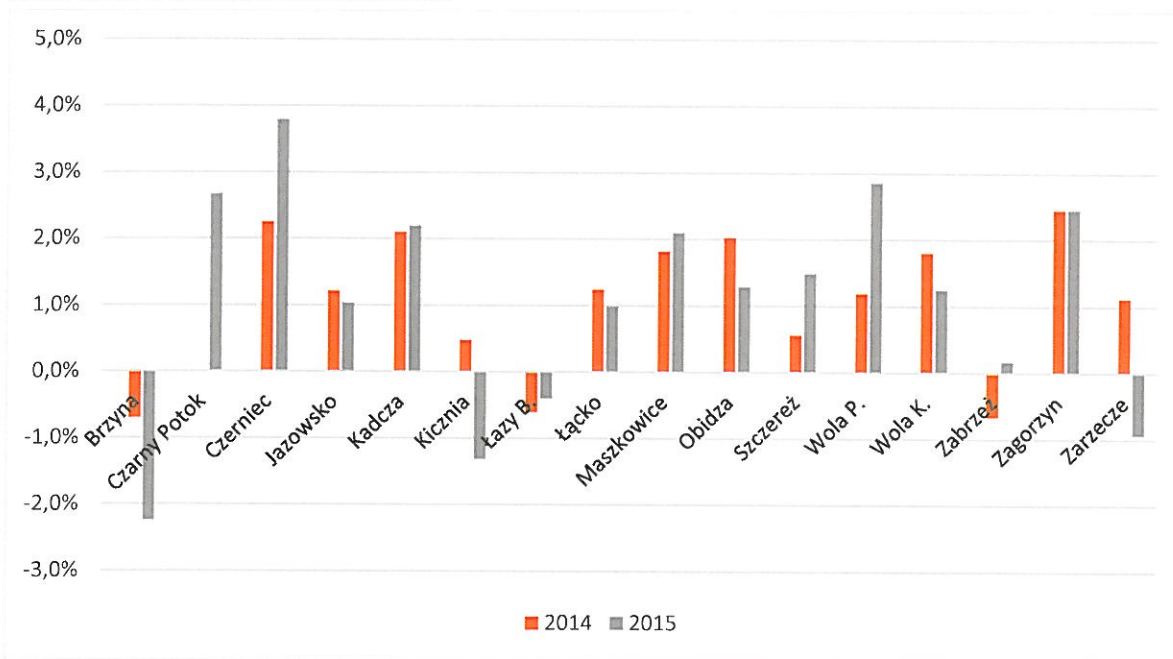
Średni wzrost liczby ludności dla Gminy Łącko wyniósł na koniec 2015 roku 1,1% w porównaniu z rokiem 2013, a w miejscowości Wola Piskulina wyniósł 2,9%. Depopulacja dotyczy przede wszystkim miejscowości: Brzyna, przeciętnie -1,5% rocznie, Łazy Brzyńskie – 0,5% rocznie, Kicznia -0,4% rocznie i Zabrzeż - 0,3% rocznie. Największa dynamika wzrostu liczby ludności notowana jest w miejscowościach: Czerniec: średnio 3,0% rocznie i Zagorzyn: średnio 2,4% rocznie.

Tabela 2. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) w porównaniu z rokiem 2013.

Rok	2013	2014	2015	Średnia roczna zmiana w stosunku do 2013 r.
Brzyna	0,0%	-0,7%	-2,2%	-1,5%
Czarny Potok	0,0%	0,0%	2,7%	1,3%
Czerniec	0,0%	2,2%	3,8%	3,0%
Jazowsko	0,0%	1,2%	1,0%	1,1%
Kadcza	0,0%	2,1%	2,2%	2,1%
Kicznia	0,0%	0,5%	-1,3%	-0,4%
Łazy Brzyńskie	0,0%	-0,6%	-0,4%	-0,5%
Łącko	0,0%	1,2%	1,0%	1,1%
Maszkowice	0,0%	1,8%	2,1%	2,0%
Obidza	0,0%	2,0%	1,3%	1,7%
Szczereż	0,0%	0,6%	1,5%	1,0%
Wola Piskulina	0,0%	1,2%	2,9%	2,0%
Wola Kosnowa	0,0%	1,8%	1,2%	1,5%
Zabrzeż	0,0%	-0,7%	0,2%	-0,3%
Zagorzyn	0,0%	2,4%	2,4%	2,4%
Zarzeczce	0,0%	1,1%	-0,9%	0,1%
Razem Gmina	0,0%	1,1%	1,1%	1,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

Wykres 1. Średnia zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 w stosunku do roku 2013.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Łącko

3.1.2 Poziom i struktura bezrobocia

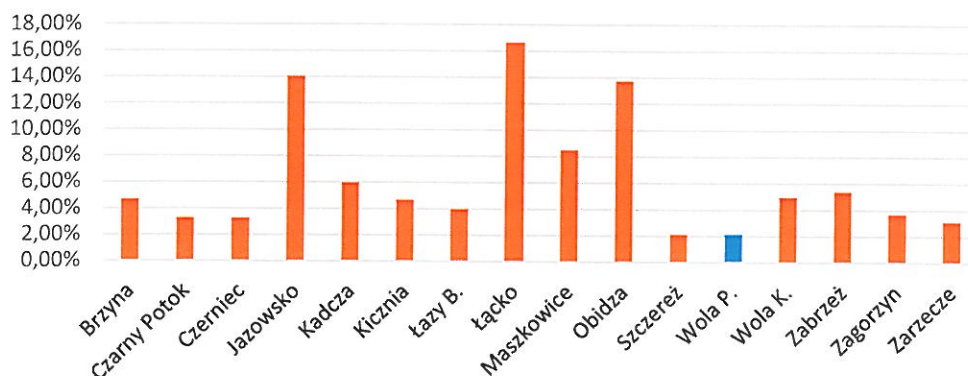
W Gminie Łącko w roku 2015 w porównaniu z rokiem 2013 zaobserwować można spadek liczby osób bezrobotnych ogółem o 26,6%. W Woli Piskulinie w tym okresie ubyło 9 bezrobotnych, co stanowi spadek o 37,5%. Wg stanu na dzień 31.12.2015 z Gminy Łącko zarejestrowanych było ogółem 706 osób bezrobotnych, z czego zdecydowanie najwięcej w miejscowościach Łącko – 117 osób i Jazowsko – 99 osób. W Woli Piskulinie było to 15 osób. W latach 2013-2015 ilościowo najwięcej osób bezrobotnych ubyło w Łącku (45) i Obidzy (35) natomiast analizując tą dynamikę jako % bezrobotnych w danej miejscowości największy spadek zaobserwowano w Zarzeczu – 48,8% i Szczereżu – 42,3%.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII).

Rok	2013	2015	dynamika
Brzyna	54	33	-38,89%
Czarny Potok	33	23	-30,30%
Czerniec	38	23	-39,47%
Jazowsko	128	99	-22,66%
Kadcza	41	42	2,44%
Kicznia	37	33	-10,81%
Łazy Brzyńskie	34	28	-17,65%
Łącko	162	117	-27,78%
Maszkowice	78	60	-23,08%
Obidza	132	97	-26,52%
Szczereż	26	15	-42,31%
Wola Piskulina	24	15	-37,50%
Wola Kosnowa	51	35	-31,37%
Zabrzeż	55	38	-30,91%
Zagorzyn	26	26	0,00%
Zarzecz	43	22	-48,84%
Razem Gmina	962	706	-26,61%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Wykres 2. Udział bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko na dzień 31.12.2015 był najwyższy w Obidzy (6,5%) i Jazowsku (5,9%). W Woli Piskulinie wynosił on 3,5% i był niższy niż średnia wartość dla gminy, która w tym czasie wynosiła 4,3%.

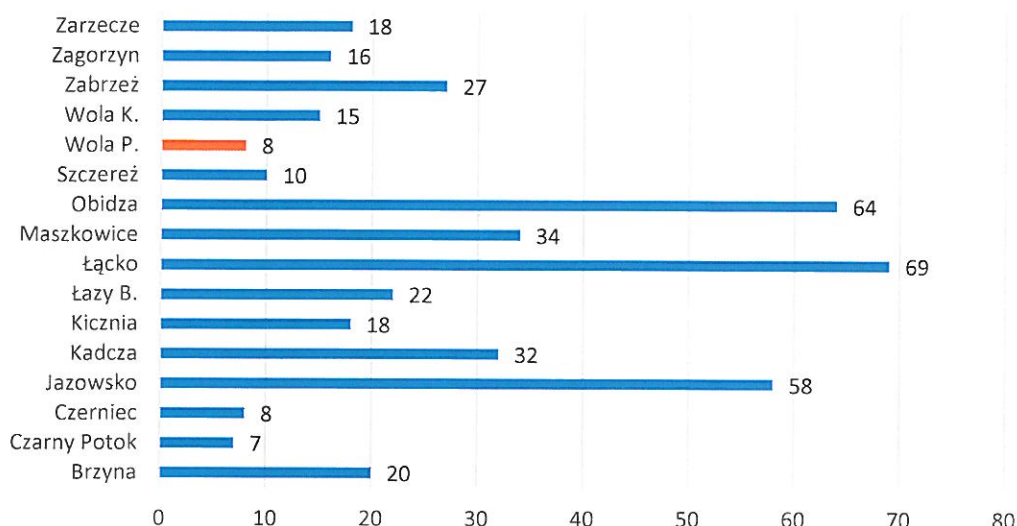
Tabela 4. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII).

Rok	2013	2015	Średnia wartość
Brzyna	7,6%	4,7%	6,1%
Czarny Potok	5,2%	3,5%	4,3%
Czerniec	5,3%	3,1%	4,2%
Jazowsko	7,7%	5,9%	6,8%
Kadcza	3,9%	3,9%	3,9%
Kicznia	4,4%	4,0%	4,2%
Łazy Brzyńskie	6,8%	5,6%	6,2%
Łącko	5,3%	3,8%	4,5%
Maszkowice	7,1%	5,3%	6,2%
Obidza	8,9%	6,5%	7,7%
Szczereż	4,8%	2,7%	3,8%
Wola Piskulina	5,7%	3,5%	4,6%
Wola Kosnowa	7,1%	4,8%	5,9%
Zabrzeż	4,6%	3,2%	3,9%
Zagorzyn	2,7%	2,6%	2,6%
Zarzeczce	8,0%	4,1%	6,1%
Razem Gmina	6,0%	4,3%	5,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Na koniec 2015 roku liczba bezrobotnych kobiet w Gminie Łącko wynosiła 426 osób, tj. 60,34% ogółu bezrobotnych. Najwięcej bezrobotnych kobiet zamieszkiwało miejscowości Łącko: 69 osób. W Woli Piskulinie było to 8 kobiet, co stanowi tj. 1,9% ogółu bezrobotnych kobiet z Gminy Łącko.

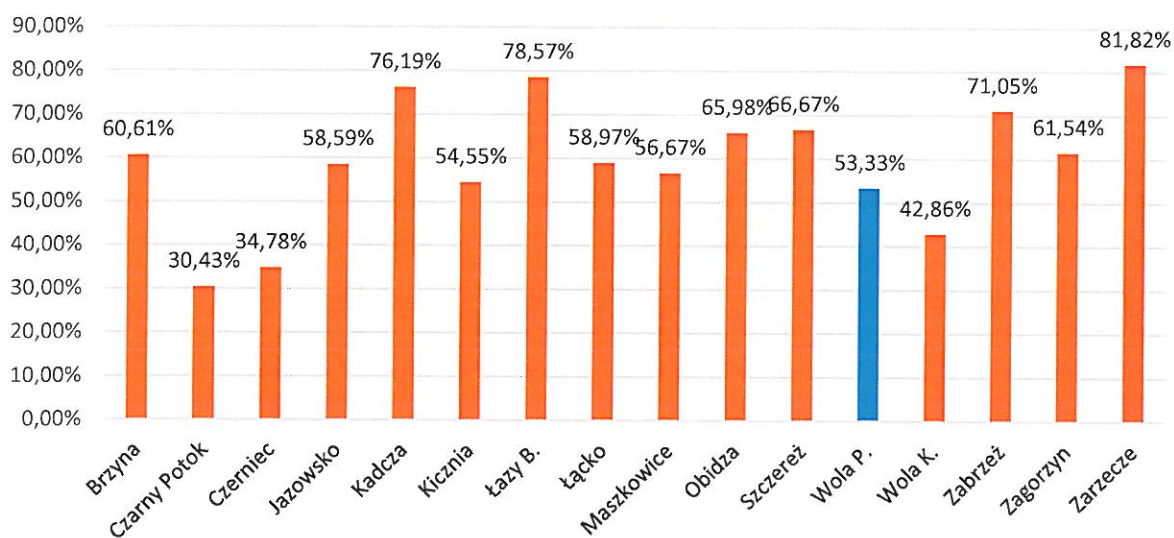
Wykres 3. Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Na koniec 2015 roku bezrobotne kobiety stanowiły 53,3% ogółu bezrobotnych z miejscowości Wola Piskulina.

Wykres 4. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

Z danych PUP dla Powiatu Nowosądeckiego wynika, że w Woli Piskulinie na koniec 2015 roku było po 3 osoby pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy i tych powyżej 45 r. ż. Stanowi to 0,7% ogółu mieszkańców miejscowości, 20% ogółu bezrobotnych w miejscowości oraz 0,4% bezrobotnych w gminie.

Najwięcej osób bezrobotnych poniżej 25 r. ż. pochodziło z miejscowości Jazowsko (32 osoby) i Łącko (25 osób). W Woli Piskulinie na koniec roku 2015 było to 7 osób, co stanowi 1,6% ogółu mieszkańców miejscowości, 1% ogółu bezrobotnych w gminie i 46,7% bezrobotnych z miejscowości.

Osoby bez wykształcenia średniego stanowiły na koniec roku 2015 aż 55% ogółu bezrobotnych w gminie, z czego najwięcej zamieszkiwało w Jazowsku (60 osób), Obidzy (58 osób) i Łącku (53 osoby). W miejscowości Wola Piskulina było to 9 osób i stanowiły one 1,3% ogółu bezrobotnych w gminie, 60% bezrobotnych w miejscowości oraz 2,1% liczby mieszkańców miejscowości.

W Gminie Łącko na koniec 2015 roku osoby bezrobotne bez stażu stanowiły 21,5% ogółu bezrobotnych. Z kolei w miejscowości Wola Piskulina była to 1 osoba, tj. 6,7% bezrobotnych z miejscowości, 0,1% bezrobotnych w gminie oraz 0,2% liczby mieszkańców Woli Piskuliny.

Tabela 5. Struktura bezrobocia w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Miejscowość	Liczba osób bezrobotnych ogółem	w tym kobiety	Liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy	Liczba osób bezrobotnych poniżej 25 roku życia	Liczba osób bezrobotnych powyżej 45 roku życia	Liczba osób bezrobotnych bez wykształcenia średniego	Liczba osób bezrobotnych bez stażu
Brzyna	33	20	15	5	8	29	3
Czarny Potok	23	7	5	10	2	13	6
Czerniec	23	8	12	5	8	14	2
Jazowsko	99	58	33	32	27	60	24
Kadcza	42	32	21	12	12	19	9
Kicznia	33	18	9	13	3	15	11
Łazy Brzyńskie	28	22	17	5	5	18	5
Łącko	117	69	49	25	46	53	16
Maszkowice	60	34	10	18	10	40	26
Obidza	97	64	39	24	24	58	22
Szczereż	15	10	6	2	1	4	3
Wola Piskulina	15	8	3	7	3	9	1
Wola Kosnowa	35	15	12	15	7	22	4
Łabrzeż	38	27	19	5	11	14	8
Zagorzyn	26	16	10	5	5	12	7
Zarzecze	22	18	7	5	4	8	5
Razem Gmina	706	426	267	191	176	388	152

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP dla Powiatu Nowosądeckiego

3.1.3 Pomoc społeczna

Informacje o problemach społecznych w poszczególnych miejscowościach pochodzą z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (GOPS) w Łącku.

W 2014 r. na 1 zatrudnionego tu pracownika socjalnego przypadało 2302 mieszkańców. W roku 2015 beneficjentami pomocy społecznej było 7% mieszkańców gminy. Spośród wszystkich rodzin, którym udzielono pomocy:

- 11,71% stanowiły rodziny niepełne,

- 45,57% stanowiły rodziny wielodzietne (posiadające 3 i więcej dzieci),
- 26,18% stanowiły rodziny emerytów i rencistów.

Wskaźnik pomocy w zakresie dożywiania wynosił w 2014 r. 47 osób na 1000 mieszkańców. Wśród wszystkich osób objętych tą formą pomocy 55% stanowiły dzieci w wieku szkolnym do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej.

Na przestrzeni lat 2013 – 2015 liczba osób objętych pomocą Ośrodka Pomocy Społecznej w Gminie Łącko wprawdzie zmalała o 4,1%, jednakże w 7 sołectwach (na 16 w gminie) sytuacja uległa pogorszeniu jak np. w Czarnym Potoku gdzie przybyło 38,5% beneficjentów pomocy OPS czy np. w Zagorzynie gdzie przybyło ich 16,4%. W Woli Piskulinie w analizowanym okresie przybyło 16,3% klientów Ośrodka Pomocy Społecznej. Najwięcej osób objętych pomocą OPS pochodzi z Maszkowic, Obidzy, Jazowska, Kiczni i Łącka. W Woli Piskulinie podobnie jak w pozostałych miejscowościach najczęstszym powodem objęcia pomocą OPS jest kolejno ubóstwo i niepełnosprawność (dotyczy to zarówno liczby osób jak i liczby rodzin objętych pomocą).

Tabela 6. Liczba osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2015 r. (stan w dniu 31 XII).

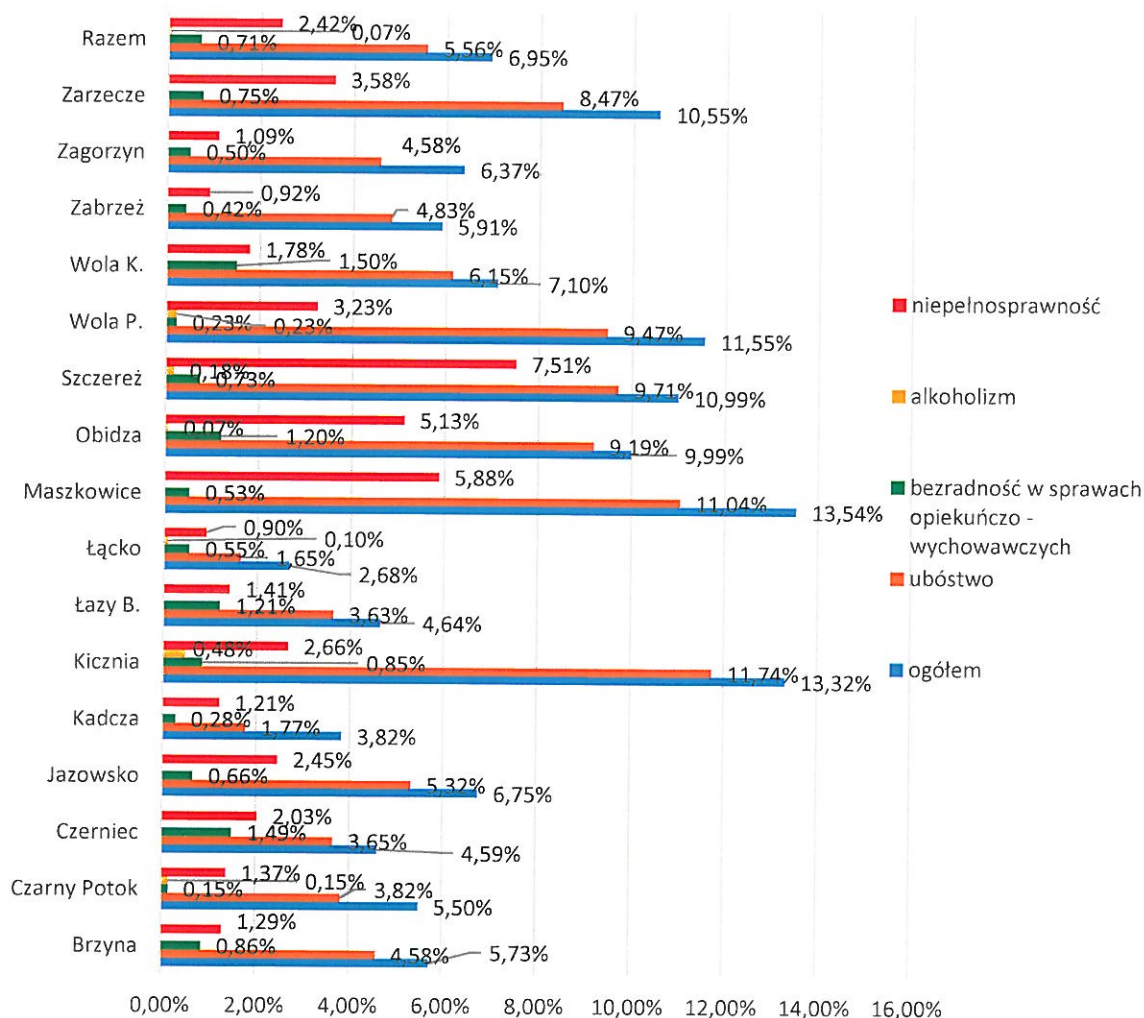
	liczba osób objętych pomocą OPS	Powody objęcia pomocą OPS							
		ubóstwo		bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych		alkoholizm		niepełnosprawność	
		liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin	liczba osób	liczba rodzin
Brzyna	40	32	14	6	3	0	0	9	7
Czarny Potok	36	25	12	1	1	1	1	9	4
Czerniec	34	27	12	11	4	0	0	15	7
Jazowsko	113	89	31	11	11	0	0	41	18
Kadcza	41	19	10	3	2	0	0	13	9
Kicznia	110	97	43	7	5	4	1	22	14
Łazy Brzyńskie	23	18	9	6	1	0	0	7	5
Łącko	83	51	29	17	8	3	1	28	22
Maszkowice	152	124	45	6	3	0	0	66	30
Obidza	150	138	69	18	5	1	1	77	35
Szczereż	60	53	26	4	2	1	1	41	19
Wola Piskulina	50	41	17	1	1	1	1	14	4
Wola Kosnowa	52	45	20	11	5	0	0	13	8
Zabrzeż	71	58	26	5	3	0	0	11	7
Zagorzyn	64	46	19	5	2	0	0	11	8
Zarzecze	56	45	18	4	1	0	0	19	12
Razem	1135	908	400	116	57	11	6	396	209

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

Analizując liczbę klientów OPS w stosunku do liczby mieszkańców danej miejscowości najtrudniej jest w Maszkowicach, Kiczni i właśnie w Woli Piskulinie. W miejscowości tej pomocą OPS objętych jest łącznie 11,55% mieszkańców, z czego:

- 3,23% mieszkańców z powodu niepełnosprawności
- 0,23% mieszkańców z powodu alkoholizmu
- 0,23% mieszkańców z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- 9,47% mieszkańców z powodu ubóstwa.

Wykres 5. % mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Łącko objętych pomocą OPS w 2015 r. (stan w dniu 31 XII).

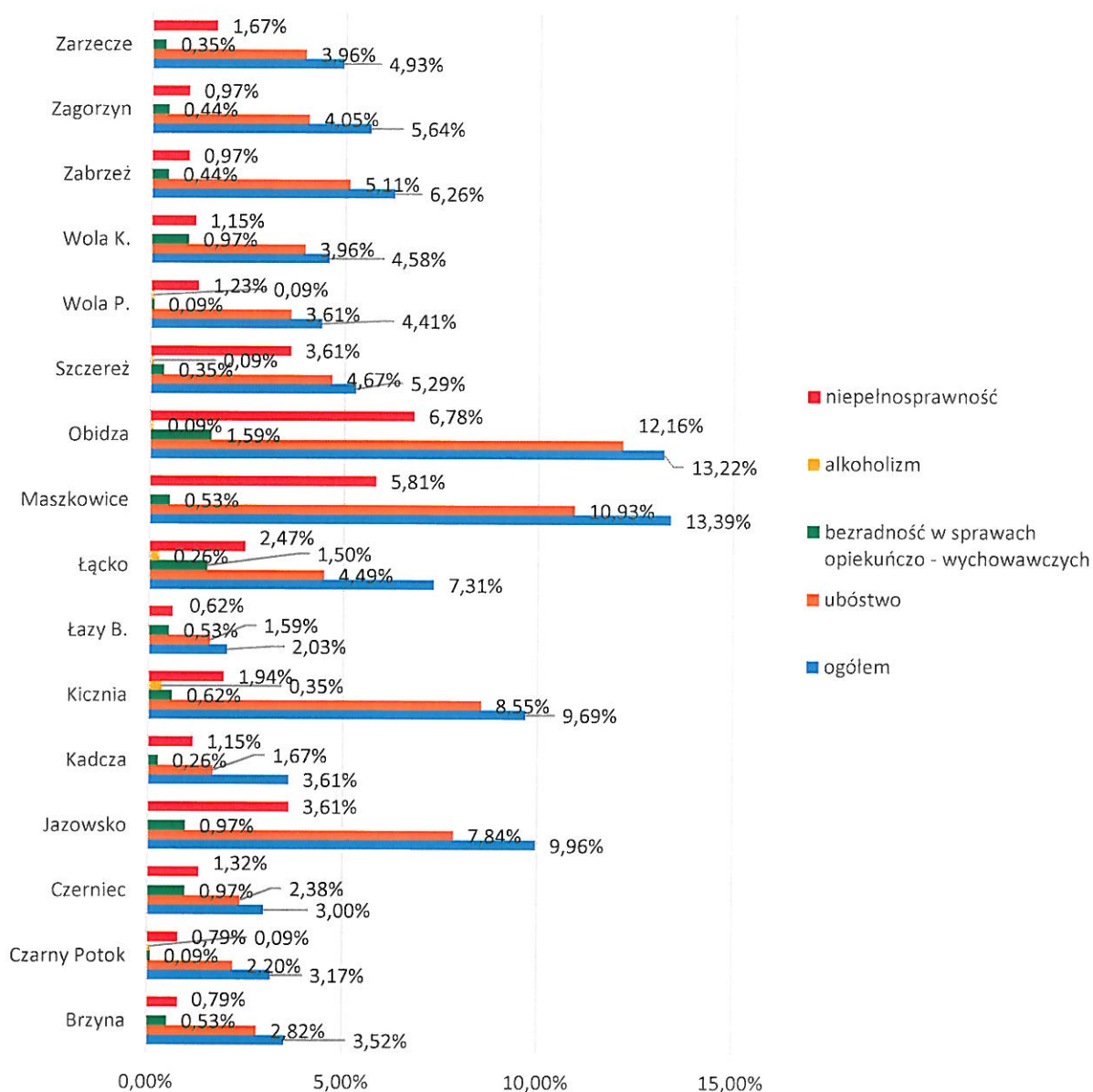

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

Największy odsetek osób objętych pomocą OPS występuje kolejno w miejscowościach: Maszkowice, Obidza, Kicznia, Jazowsko i Łącko. Z Woli Piskuliny pochodzi 4,41% ogółu osób objętych pomocą OPS w Gminie:

- 1,23% osób objętych w gminie pomocą OPS ze względu na niepełnosprawność
- 0,09% osób objętych w gminie pomocą OPS ze względu na alkoholizm
- 0,09% osób objętych w gminie pomocą OPS ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
- 3,61% osób objętych w gminie pomocą OPS ze względu na ubóstwo.

Wykres 6. % osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w stosunku do łącznej liczby osób objętych pomocą OPS w 2015 r. (stan w dniu 31 XII).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

3.2 Strefa gospodarcza

Z danych Urzędu Gminy Łącko z roku 2015 wynika, że największą powierzchnię w Gminie zajmują ogółem użytki rolne, bo aż 52,3%, tj. 6 951 ha. W grupie tej wprawdzie dominują grunty orne – 24,48%, jednakże na uwagę zasługuje znaczna powierzchnia sadów – prawie 16% powierzchni gminy (2120 ha). Jest to efekt bogatych tradycji sadowniczych na tych terenach. Prawie 43% obszaru gminy zajmują lasy wraz z zadrzewieniem i zakrzewieniem, co czyni ją cenną przyrodniczo i atrakcyjną turystycznie.

W miejscowości Wola Piskulina przeważają gospodarstwa o powierzchni do 2 - 5 ha. Jest tu 11 gospodarstw o powierzchni 5 – 10 ha, nie ma żadnego gospodarstwa o powierzchni powyżej 10 ha.

Tabela 7. Struktura gospodarstw rolnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko na koniec 2015 r.

	liczba gospodarstw o powierzchni do 2 ha włącznie	liczba gospodarstw o powierzchni 2-5 ha	liczba gospodarstw o powierzchni 5-10 ha	liczba gospodarstw o powierzchni pow. 10 ha
Brzyna	73	73	11	2
Czarny Potok	74	44	10	0
Czerniec	46	30	13	0
Jazowsko	127	52	14	1
Kadcza	87	15	2	1
Kicznia	47	70	14	1
Łazy Brzyńskie	60	28	1	2
Łącko	163	90	27	2
Maszkowice	97	71	19	0
Obidza	133	117	25	0
Szczereż	53	46	9	0
Wola Piskulina	28	35	11	0
Wola Kosnowa	55	52	17	0
Zabrzeż	120	85	18	0
Zagorzyn	107	58	14	0
Zarzecze	52	48	6	1
Razem Gmina	1322	914	211	10

Źródło: Urząd Gminy w Łącku

W miejscowości Łącko ma swoją siedzibę **Sądecka Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Owoc Łącki” Sp. z o.o.** Zrzesza ona 74 gospodarstwa sadownicze o wspólnym areale ponad 300 ha. Potencjał produkcyjny grupy to 12 000, natomiast 39 komór chłodniczych z kontrolowaną atmosferą mieści ok 7 000 ton owoców. Oprócz tego zakładu zarówno na terenie gminy jak i miejscowości Łącko nie ma znaczącego przemysłu wytwórczego ani przetwórczego.

Z danych Urzędu Gminy Łącko wynika, że na koniec 2014 r. łącznie zarejestrowanych tu było 613 podmiotów gospodarczych, z czego najwięcej w miejscowościach Łącko – 33% (tj. 202 podmioty). W Woli Piskulinie było to 17 podmiotów, co stanowiło 2,8% podmiotów z całej gminy.

W stosunku do liczby mieszkańców, najniższą aktywność wykazywali mieszkańcy miejscowości Zabrzeż (0,4 na 100 mieszkańców) i Zarzecze (2,4 na 100 mieszkańców). Aż w 10 miejscowościach wskaźnik aktywności był niższy od średniej dla całej gminy, który wynosił 3,8 podmiotów na 100 mieszkańców. W miejscowości Wola Piskulina wynosił on 4,0.

Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.12.2014 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	na 100 mieszkańców	W % gminy
Brzyna	20	2,8	3,3%
Czarny Potok	21	3,3	3,4%
Czerniec	39	5,3	6,4%
Jazowsko	67	4,0	10,9%
Kadcza	31	2,9	5,1%
Kicznia	21	2,5	3,4%
Łazy Brzyńskie	22	4,4	3,6%
Łącko	202	6,5	33,0%
Maszkowice	29	2,6	4,7%
Obidza	47	3,1	7,7%
Szczereż	18	3,3	2,9%
Wola Piskulina	17	4,0	2,8%
Wola Kosnowa	32	4,3	5,2%
Zabrzeż	5	0,4	0,8%
Zagorzyn	29	2,9	4,7%
Zarzeczce	13	2,4	2,1%
Razem Gmina	613	3,8	100,0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

W latach 2012-2014 dokonano w gminie łącznie 204 rejestracji nowych podmiotów gospodarczych, z czego w 2014 r. najwięcej, bo 88. W roku 2014 najwięcej podmiotów na 100 mieszkańców miejscowości przybyło w Woli Piskulinie (0,94), a najmniej w Brzynie (0), Zagorzynie (0,2), Obidzy i Maszkowicach (po 0,3). W Woli Piskulina liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych w roku 2014 była identyczna jak w roku 2013, tj. 4 nowe działalności gospodarcze.

Tabela 9. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2012-2014 (stan w dniu 31.XII).

Rok	2012	2013	2014	2014		Średnia wartość
				na 100 mieszkańców	w % gminy	
Brzyna	3	4	0	0,0	0,0%	2
Czarny Potok	2	1	3	0,5	3,4%	2
Czerniec	2	4	6	0,8	6,8%	4
Jazowsko	3	3	11	0,7	12,5%	6
Kadcza	2	2	5	0,5	5,7%	3
Kicznia	1	6	4	0,5	4,5%	4
Łazy Brzyńskie	2	4	3	0,6	3,4%	3
Łącko	10	13	26	0,8	29,5%	16
Maszkowice	3	3	3	0,3	3,4%	3
Obidza	6	6	4	0,3	4,5%	5
Szczereż	1	1	2	0,4	2,3%	1
Wola Piskulina	2	4	4	0,9	4,5%	3
Wola Kosnowa	2	3	5	0,7	5,7%	3
Zabrzeż	6	8	7	0,6	8,0%	7
Zagorzyn	3	3	2	0,2	2,3%	3
Zarzeczce	2	1	3	0,6	3,4%	2
Razem Gmina	50	66	88	0,5	100,0%	68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

3.3 Infrastruktura techniczna

Drogi

W Woli Piskulina z powodu rosnącego wskaźnika motoryzacji stan dróg przestaje odpowiadać obecnym stale rosnącym potrzebom komunikacyjnym mieszkańców. Najpilniejsze potrzeby w tym zakresie dotyczą m.in. opracowania koncepcji funkcjonalno-przestrzennej rozwoju sieci drogowej, ograniczenia kolizyjności skrzyżowań, podniesienia bezpieczeństwa ruchu pieszych a także budowy i modernizacji dróg.

Budownictwo

Według danych z gminnej ewidencji wg stanu na dzień 31.12.2014 największa liczba budynków, bo aż 936 położona jest w m. Łącko. W Woli Piskulina są to 103 budynki, co stanowi 2,19% ogółu budynków w gminie. Spośród nich 61,2% zostało wybudowanych przed 1989 r., co w skali gminy stanowi 2,1%. Z kolei budynków wybudowanych po 1989 r. jest tu 38,8%, a w skali gminy stanowi to 2,3%.

Tabela 10. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

	Przed 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	Po 1989	w skali miejscowości	w skali gminy	Ogółem	Ogółem [%]
Brzyna	276	92,3%	9,4%	23	7,7%	1,3%	299	6,36%
Czarny Potok	132	71,4%	4,5%	53	28,6%	3,0%	185	3,93%
Czerniec	117	60,0%	4,0%	78	40,0%	4,4%	195	4,15%
Jazowsko	250	54,5%	8,5%	209	45,5%	11,8%	459	9,76%
Kadcza	195	64,8%	6,6%	106	35,2%	6,0%	301	6,40%
Kiecznia	121	64,7%	4,1%	66	35,3%	3,7%	187	3,98%
Łazy Brzyńskie	0	0,0%	0,0%	146	100,0%	8,3%	146	3,10%
Łącko	571	61,0%	19,5%	365	39,0%	20,6%	936	19,90%
Maszkowice	183	66,5%	6,2%	92	33,5%	5,2%	275	5,85%
Obidza	321	72,3%	10,9%	123	27,7%	7,0%	444	9,44%
Szczereż	86	66,7%	2,9%	43	33,3%	2,4%	129	2,74%
Wola Piskulina	63	61,2%	2,1%	40	38,8%	2,3%	103	2,19%
Wola Kosnowa	118	61,8%	4,0%	73	38,2%	4,1%	191	4,06%
Zabrzeż	228	57,3%	7,8%	170	42,7%	9,6%	398	8,46%
Zagorzyn	156	55,1%	5,3%	127	44,9%	7,2%	283	6,02%
Zarzeczce	118	68,2%	4,0%	55	31,8%	3,1%	173	3,68%
Razem	2935	62,4%	100,0%	1769	37,6%	100,0%	4704	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

Infrastruktura sanitarna

W skali gminy 71,8% budynków nie jest wyposażonych w instalację wodociagową a 70,8% nie ma kanalizacji. W miejscowości Wola Piskulina żaden z budynków nie ma wodociągu (stanowią one 3,05% budynków w gminie) a kanalizacji nie posiada 96,1% budynków, co stanowi 3% budynków z gminy.

Tabela 11. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.).

	Liczba budynków ogółem	Bez wodociągu	Średnio na mieszkańca	% w miejscowości	Udział w gminie	Bez kanalizacji	Średnio na mieszkańca	% w miejscowości	Udział w gminie
Brzyna	299	299	42,17%	100,0%	8,85%	299	42,17%	100,0%	9,0%
Czarny Potok	185	53	8,31%	28,6%	1,57%	185	29,00%	100,0%	5,6%
Czerniec	195	86	11,80%	44,1%	2,55%	85	11,66%	43,6%	2,6%
Jazowsko	459	391	23,33%	85,2%	11,57%	214	12,77%	46,6%	6,4%
Kadcza	301	301	28,08%	100,0%	8,91%	301	28,08%	100,0%	9,0%
Kicznia	187	187	22,24%	100,0%	5,54%	42	4,99%	22,5%	1,3%
Łazy Brzyńskie	146	59	11,92%	40,4%	1,75%	146	29,49%	100,0%	4,4%
Łącko	936	170	5,47%	18,2%	5,03%	271	8,73%	29,0%	8,1%
Mankowice	275	192	17,14%	69,8%	5,68%	275	24,55%	100,0%	8,3%
Obidza	444	444	29,35%	100,0%	13,14%	444	29,35%	100,0%	13,3%
Szczereż	129	48	8,87%	37,2%	1,42%	129	23,84%	100,0%	3,9%
Wola Piskulina	103	103	24,18%	100,0%	3,05%	99	23,24%	96,1%	3,0%
Wola Kosnowa	191	191	25,95%	100,0%	5,65%	190	25,82%	99,5%	5,7%
Zabrzeż	398	398	33,39%	100,0%	11,78%	370	31,04%	93,0%	11,1%
Zagorzyn	283	283	28,16%	100,0%	8,38%	108	10,75%	38,2%	3,2%
Zarzeczce	173	173	31,92%	100,0%	5,12%	173	31,92%	100,0%	5,2%
Razem	4704	3378	20,67%	71,8%	100,00%	3331	20,38%	70,8%	100,00%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy w Łącku

3.4 Dziedzictwo kulturowe i turystyka

Kultura

W Woli Piskulina nie ma ośrodka kultury, a mieszkańcy korzystają z funkcjonującego w Łącku Gminnego Ośrodka Kultury. Został on powołany przez Naczelnika Gminy Łącko zarządzeniem 19/83 z dnia 30 grudnia 1983 r. Zakres działalności tej instytucji obejmuje:

- działalność społeczno-kulturalną,
- upowszechnianie sztuki,
- tworzenie warunków do rozwoju folkloru oraz rękodzieła ludowego i artystycznego,
- gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- promocję dóbr kultury Gminy Łącko.

[Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/content.php?page=informacje>, data edycji 22.10.2015]

Do najważniejszych imprez kulturalno-rozrywkowych Gminy należą:

➤ **Święto Owocobrania**

Organizowany jest w miesiącu wrześniu w Łącku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami są Gminny Ośrodek Kultury i władze Gminy Łącko. To typowa impreza regionalna, druga co do wielkości zaraz po Święcie Kwitnącej Jabłoni organizowanym corocznie w maju. W imprezie licznie

biorą udział orkiestry dęte z Polski i zagranicy, a także zespoły folklorystyczne. Obok dorobku kulturalnego poszczególnych sołectw gminy prezentowane są tu także stoiska rolników i sadowników. Kolejnym punktem programu jest Turniej Wsi, gdzie drużyny poszczególnych sołectw walczą o miano najlepszej, następnie występuje zaproszony zespół lub kabaret a zwieńczeniem jest zabawa taneczna do późnych godzin wieczornych. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=owocobranie>, data edycji 23.10.2015]

➤ **Święto Kwitnącej Jabłoni**

Odbywa się w drugi weekend maja w Łacku w Amfiteatrze na Jeżowej. Organizatorami jest Gminny Ośrodek Kultury i władze lokalne Gminy Łacko. Impreza ta posiada długą tradycję – po raz pierwszy zorganizowana została w roku 1949. Jej program rozłożony jest na dwa dni z kulminacją obchodów w niedzielę. Sobota zarezerwowana jest na konferencje sadownicze i zawody sportowe. Wieczór obfituje w rozrywki jakie zapewniają zaproszeni znani aktorzy lub kabaret a dzień kończy zabawa taneczna. W niedzielę po uroczystej mszy świętej orkiestry dęte i zespoły regionalne gromadzą się na Rynku, skąd wyrusza barwny, rozśpiewany korowód do Amfiteatru na Jeżowej. Na program artystyczny składają się występy zespołów regionalnych i orkiestr dętych z kraju i zagranicy. W Łacku występowały już grupy z Danii, Słowacji, Rosji, Estonii i Węgier. Impreza ta jest doskonałą promocją Ziemi Łackiej i Sądeckiej. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=skj>, data edycji 23.10.2015]

Gminny Ośrodek Kultury organizuje również następujące imprezy wspierające kultywowanie rodzimej tradycji:

- **Gminny Przegląd Zespołów Kolędniczych**
- **Konkurs Podłaźniczek, Pajaków Świątecznych**, który ma na celu kultywowanie rodzimej tradycji z zakresu zdobnictwa domostw w okresie Bożego Narodzenia
- **Konkurs Palm i Pisanek Wielkanocnych** - dla szkół z obszaru Gminy Łacko
- **Konkurs Poezji Regionalnej i Gadek Ludowych** - rozgrywany w trzech kategoriach wiekowych, najmłodszy prezentują wiersze w oryginalnej gwarze a starsi gadki ludowe. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]

Oferta GOK-u dla najmłodszych mieszkańców gminy jest następująca [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]:

- **Konkurs Młodych Muzyków, Wokalistów i Instrumentalistów** - organizowany z myślą o młodych zdolnych muzykach z Gminy Łacko, z których najzdolniejsi kwalifikują się na powiatowy przegląd do Starego Sącza.
- **Konkurs fotograficzny „Cudze chwalicie... - gmina Łacko w obiektywie”** - zorganizowany dla młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich i dorosłych.

Na terenie Gminy Łacko działają następujące zespoły prezentujące folklor ludowy górali białych:

- Górale Łąccy (przy GOK),
- Małe Łacko (przy ZSG w Łacku),
- Mali Zagorzynianie (przy ZSG w Zagorzynie),
- Czarny Potoczek (przy ZSP w Czarnym Potoku),
- Mali Maszkowianie (przy SP w Maszkowicach),

Działalność prowadzi tu także Orkiestra Dęta im. Tadeusza Moryto należąca do najlepszych amatorskich orkiestr Sądeckich. [Źródło: <http://www.gok.lacko.pl/imprezy.php?page=imprezy>, data edycji 23.10.2015]

W Łacku działa Szkoła Muzyczna I stopnia, która została utworzona Uchwałą Nr 46/2007 Rady Gminy z dnia 22.06.2007 r. Organem prowadzącym szkołę jest Gmina Łacko. Nadzór pedagogiczny sprawuje Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Siedziba szkoły mieści się w budynku przy jednostce OSP w Łacku. Szkoła posiada dziesięć sal w których uczniowie pobierają indywidualną naukę

gry na instrumencie, a także jedną dużą salę gdzie odbywają się zajęcia z kształcenia słuchu i rytmiki. Szkoła wymaga wyposażenia m. in w sprzęt. W pierwszym roku działalności szkoły otwarta została klasa fortepianu, skrzypiec, klarnetu, saksofonu, fletu oraz trąbki. Dyrektorem Szkoły jest dr hab. Stanisław Strączek. [Źródło: <http://www.smlacko.pl/>, data edycji 09.11.2015]

Zabytki

Na terenie gminy Łącko znajdują się następujące zabytki świadczące o bogatej historii regionu [Źródło: *Urząd Gminy Łącko*]:

- Budynek mieszkalny nr.10, drewn., 4 ćw.XIXw.
- Stodoła nr.13, drewn., 1910-20r.
- Budynek mieszkalny nr.65, drewn., 1910-20r.
- Kościół Parafialny Pw. Św. Jana Chrzciciela w Łącku z 1728 r. Zgodnie z lokalną legendą materiał do budowy kościoła pochodzi z rozebranego zameczku Zyndrama z Maszkowic, znanego z bitwy pod Grunwaldem. W kościele znajduje się kamienna chrzcielnica z 1493 r.
- Kościół parafialny p.w. Narodzenia NMP w Jazowsku z 1726 r.
- Grodzisko w Maszkowicach - Grodzisko o dużej wartości poznawczej, związane z epoką brązu i użytkowane również w epoce żelaza, oraz z kulturą łużycką z elementami kultur południowych /pilińskiej, otomani/. Jako unikalna forma terenowa musi być bezwzględnie chroniona przed zniszczeniem /oranie wałów, rozkopywanie/.
- Grodzisko w Zabrzeży - Grodzisko nosi ślady osadnictwa z epoki brązu /kultura łużycka/ powstałe najprawdopodobniej we wczesnym średniowieczu z udokumentowanym osadnictwem z wieku XIII i XIV. Jako unikalna forma terenowa wymaga ochrony przed zniszczeniem substancji zabytkowej.
- Plac Św. Floriana i studnia w Łącku
- Izba Regionalna
- Obelisk na górze Zyndrama w Maszkowicach
- Drewniany kościół parafialny pod wezwaniem św. Marcina w Czarnym Potoku z 1400 r. W ołtarzu głównym jest obraz Matki Bożej Bolesnej zwany Pietą z 1644 r.
- Kapliczka skrzynkowa na lipie w ogrodzeniu kościoła w Czarnym Potoku
- Kapliczka murowana 4 ćw. XIX w. obok zabudowań w Czarnym Potoku
- Kapliczka, mur.4 ćw. XIX w. w Czerńcu obok zabudowań
- Kapliczka mur. 4 ćw. XIX w. w Kiczni
- Kaplica cmentarna w Łącku drewniana, poł. XIX w.
- Kapliczka, krzyż z figurą Chrystusa, mur 1914 w Łącku ul. Ks. Piaskowego
- Krzyż z figurą Chrystusa ul. Zyndrama w Łącku
- Kapliczka w Łącku mur. XIX ul. Zyndrama
- Kapliczka słupowa w Maszkowicach kam 4 ćw. XIX przy drodze do Nowego Sącza
- Kapliczka w Obidzy mur. 4 ćw. XIX w. obok zabudowań
- Kapliczka w Woli Piskulinej mur. XVIII w. obok zabudowań
- Kapliczka słupowa w Zabrzeży kam. 4 ćw. XIX w. przy drodze do Kamienicy
- Kapliczka w Zagorzynie mur. 4 ćw. XIX przy drodze do Łącka
- Kapliczka w Zagorzynie słupowa kam. 1870 r. przy szkole podstawowej
- Krzyż kamienny w Zagorzynie 1889, przy zabudowaniach

Turystyka

Wola Piskulina podobnie jak pozostałe miejscowości Gminy Łącko swoją turystyczną atrakcyjność zawdzięcza głównie swojemu położeniu w dolinie Dunajca. Niezdegradowane środowisko

naturalne, walory krajobrazowe i duże zalesienie stanowią zachętę do uprawiania turystyki zdrowotnej, pieszej, konnej czy rowerowej.

Przez obszar Gminy Łącko prowadzą następujące, znakowane szlaki turystyczne [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-turystyczne-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

- żółty: Modyń (1032m) - Kicznia - Łącko - przeprawa łodzią przez Dunajec - Łąckie Zawodzie - Suchy Groń (945 m) - Dzwonkówka (984 m). Czas przejścia: 7 godz., punkt do GOT: 17/9;
- zielony: Jazowsko - Łazy Brzyńskie - Kamień św. Kingi - Przehyba (1175 m). Czas przejścia: 3 godz., punkt do GOT: 29/29;
- zielony: "Szlak Kwitnącej Jabłoni": Łącko - Czarny Potok - Rogi - Podegrodzie - Gostwica - Brzezna - Trzetrzewina - Wysokie - Krasne Potockie - Chomranice - rez. "Białowodzka Góra" - Tęgoborze - Przełęcz św. Justa. Czas przejścia: 11 godz., punkt do GOT: 42/41;

Znajdziemy tu również malownicze szlaki rowerowe, które jednak nie są oficjalnie wytyczone i nie spełniają standardów trasy rowerowej [Źródło: <http://www.lacko.pl/szlaki-rowerowe-lacko.html>, data edycji 23.10.2015]:

- **Trasa z Zarzecza**
Zarzeczce - Łąckie Wyrobiska - Jaworzynka - Cebulówka - Brzyna - Jazowsko
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony
- **Trasa z Brzyny**
Brzyna - Lipówki - Kretówki - Podwilcze - Obidza - Opalanka - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak niebieski
- **Trasa z Jazowska**
Jazowsko - Jastrzębówka - Na Potokach - Sopotowice - Kabatki - Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko
Długość trasy - 8 km, szlak zielony
- **Trasa z Zarzecza**
Zarzeczce - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko
Długość trasy - 13 km, szlak czerwony
- **Trasa z Zabrzeży**
Zabrzeż - Boczków - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi
Długość trasy - 7 km, szlak brązowy
- **Trasa z Zabrzeży**
Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyżnia - Byniowa
Długość trasy - 5 km, szlak brązowy
- **Trasa z Byniowa**
Byniowa - Czerniec
Długość trasy - 4 km, szlak zielony
- **Trasa z Byniowa**
Byniowa - Zagorzyn
Długość trasy - 3 km, szlak zielony
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Jeżowa - Byniowa
Długość trasy - 4 km, szlak czarny
- **Trasa z Łącka**
Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń
Długość trasy - 14 km, szlak czerwony

- **Trasa z Łącka**
 Łącko - Kicznia - G. Kłończyk - Wyrobiska - Modyń
 Długość trasy - 12 km, szlak niebieski
- **Trasa z Kiczni**
 Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko
 Długość trasy - 16 km, szlak zielony
- **Trasa z Łącka**
 Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko
 Długość trasy - 10 km, szlak żółto-zielony
- **Trasa ze Szczereża**
 Szczereż - Padowa - Maszkowice
 Długość trasy - 5 km, szlak żółto-niebieski
- **Trasa ze Szczereża**
 Szczereż - Podewzorce - Jazowsko
 Długość trasy - 5 km, szlak żółto-czerwony
- **Trasa z Zagorzyna**
 Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary
 Długość trasy - 7 km, szlak żółty
- **Trasa z Zakicznia**
 Zakicznie - Długa Łąka - Wola Kosnowa
 Długość trasy - 2.1 km, szlak
- **Trasa z Zakicznia**
 Zakicznie - Długa Łąka - Dąbrowa - Bukówki
 Długość trasy - 2.5 km, szlak

Beskid Sądecki – szlaki czerwone

- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Jaworzynka - Cebulówka - Brzyna - Jazowsko [14 km]
- Brzyna - Lipówki - Kretówki - Podwilcze - Obidza - Opalanka - Jazowsko [8 km]
- Jazowsko - Jastrzębiówka - Na Potokach - Sopatowiec - Kabatki - Skoczniówka - Łazy Brzyńskie - Jazowsko [8 km]
- Zarzecze - Łąckie Wyrobiska - Zawodzie Łąckie - Jazowsko [13 km]

Beskid Wyspowy – szlaki granatowe

- Zabrzeż Koniec Wsi - Rydze - Jaworów - Biały Potok - Paproć Wyźnia - Byniowa [5 km]
- Byniowa - Czerniec [4 km]
- Byniowa - Zagorzyn [3 km]
- Łącko - Jeżowa - Byniowa [4 km]
- Łącko - Zagorzyn - Wola Piskulina - Wola Kosnowa - Dudówki - Tomaszki - Zagrodniki - Pod Modyń - Modyń [14 km]
- Łącko - Kicznia - G. Kłończyk - Wyrobiska - Modyń [12 km]
- Kicznia - Osiki - Czarny Potok - Szczereż - Gruszów - Jazowsko [16 km]
- Łącko - Kiczonki - Pożogi - Czarny Potok - Wolaki - Łącko [10 km]
- Szczereż - Padowa - Maszkowice [5 km]
- Szczereż - Podewzorce - Jazowsko [5 km]
- Zagorzyn - G. Skalica - Łazy - Podpiechówka - Browary [7 km]

Gorce

- Zabrzeż - Boczków - Wójciki - Jaworze - Kluczniki - Zabrzeż Koniec Wsi [7 km]

Istnieje możliwość przedłużenia trasy na Twarogi ze zjazdem do Ochotnicy Centrum lub Młynne.

Niebagatelną atrakcję stanowi również jedyny w Polsce sztuczny tor kajakowy do sportu wyczynowego. Znajduje się on w korycie Dunajca w Zabrzeży – Wietrznicach. Odbywają się tu treningi kadry narodowej seniorów i juniorów. Na torze tym możliwa jest organizacja międzynarodowych zawodów w kajakarstwie górskim jak Mistrzostwa Europy czy Mistrzostwa Świata. [Źródło: <http://www.lacko.pl/kajakarstwo.html>, data edycji 23.10.2015]

Według raportu „*Badanie ruchu turystycznego w Województwie Małopolskim w 2014 roku*” opracowanym na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego właśnie Województwo Małopolskie plasuje się na drugim miejscu pod względem liczby turystów korzystających tu z noclegów – aż 14,9% w skali kraju. W czterech typach respondentów (goście i turyści krajowi oraz goście i turyści zagraniczni) dominującymi celami podróży do Małopolski są: wypoczynek, zwiedzanie zabytków i turystyka aktywna (w tym narciarstwo i wędrowki piesze). Do głównych atrakcji regionu góry (w tym Tatry, Pieniny i Beskidy) wskazało odpowiednio 10,3% turystów krajowych i 5,9% turystów zagranicznych. Turyści ogólnie do mocnych stron Małopolski zaliczają bogactwo przyrodnicze (63,% odwiedzających), dużą liczbę i unikatowy charakter zabytków (wskazywane przez co trzeciego odwiedzającego) i zróżnicowaną ofertę atrakcji (ok 20% badanych). Do słabych stron zaliczają głównie infrastrukturę drogową (niemal połowa wszystkich wskazanych słabych stron), w tym zły stan dróg, korki na drogach i złe połączenia z innymi regionami.

3.5 Podsumowanie diagnozy

Jak wynika z powyższych danych Gmina Łącko tak jak i cały obszar Powiatu Nowosądeckiego znajduje się w trudnej sytuacji społeczno – gospodarczej, co wskazuje na konieczność podejmowania kompleksowych działań w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych. O konieczności prowadzenia działań rewitalizacyjnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wskazują dane skompensowane w poniższej tabeli:

Tabela 12. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (wg danych za 2014 - 2015).

Wskaźnik	Brzyzna	Czarny Potok	Czerwiec	Jazowsko	Kadca	Kiczmina	Łazy Brzyńskie	Łącko	Maszkowice	Obidza	Szczereź	Wola Piskulińska	Wola Kosnowa	Zabrzeż	Zagorzyn	Zarzeczce	Razem Gmina
CZYNNIKI SPOŁECZNE																	
Poziom bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	4,7%	3,5%	3,1%	5,9%	3,9%	4,0%	5,6%	3,8%	5,3%	6,5%	2,7%	3,5%	4,8%	3,2%	2,6%	4,1%	4,3%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	4,7%	3,3%	3,3%	14,0%	5,9%	4,7%	4,0%	16,6%	8,5%	13,7%	2,1%	2,1%	5,0%	5,4%	3,7%	3,1%	100,0%
Poziom długotrwalego bezrobocia (liczba zarejestrowanych bezrobotnych w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości) - dane za 2015 r.	2,1%	0,8%	1,6%	2,0%	2,0%	1,1%	3,4%	1,6%	0,9%	2,6%	1,1%	0,7%	1,6%	1,6%	1,0%	1,3%	1,6%
- w skali gminy - dane za 2015 r.	5,6%	1,9%	4,5%	12,4%	7,9%	3,4%	6,4%	18,4%	3,7%	14,6%	2,2%	1,1%	4,5%	7,1%	3,7%	2,6%	100,0%
poziom ubóstwa i wykluczenia (osoby korzystające z pomocy społecznej ze względu na ubóstwo w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)	4,6%	3,8%	3,6%	5,3%	1,8%	11,7%	3,6%	1,6%	11,0%	9,2%	9,7%	9,5%	6,1%	4,8%	4,6%	8,5%	5,6%
- w skali gminy	3,5%	2,8%	3,0%	9,8%	2,1%	10,7%	2,0%	5,6%	13,7%	15,2%	5,8%	4,5%	5,0%	6,4%	5,1%	5,0%	100,0%

liczba ludności w wieku poprodukcyjnym	93	96	70	189	112	75	66	328	116	172	63	46	62	158	100	70	1816
udział ludności w wieku poprodukcyjnym	13,1%	15,0%	9,6%	11,3%	10,4%	8,9%	13,3%	10,6%	10,4%	11,4%	11,6%	10,8%	8,4%	13,3%	10,0%	12,9%	11,1%
- w skali gminy	5,1%	5,3%	3,9%	10,4%	6,2%	4,1%	3,6%	18,1%	6,4%	9,5%	3,5%	2,5%	3,4%	8,7%	5,5%	3,9%	100,0%

CZYNNIKI TECHNICZNE

liczba budynków wybudowanych przed 1989r	276	132	117	250	195	121	0	571	183	321	86	63	118	228	156	118	2935
- w stosunku do liczby ludności	38,9%	20,7%	16,0%	14,9%	18,2%	14,4%	0,0%	18,4%	16,3%	21,2%	15,9%	14,8%	16,0%	19,1%	15,5%	21,8%	18,0%
- w skali gminy	9,4%	4,5%	4,0%	8,5%	6,6%	4,1%	0,0%	19,5%	6,2%	10,9%	2,9%	2,1%	4,0%	7,8%	5,3%	4,0%	100,0%
liczba budynków wybudowanych po 1989 r.	23	53	78	209	106	66	146	365	92	123	43	40	73	170	127	55	1769
- w stosunku do liczby ludności	3,2%	8,3%	10,7%	12,5%	9,9%	7,8%	29,5%	11,8%	8,2%	8,1%	7,9%	9,4%	9,9%	14,3%	12,6%	10,1%	10,8%
- w skali gminy	1,3%	3,0%	4,4%	11,8%	6,0%	3,7%	8,3%	20,6%	5,2%	7,0%	2,4%	2,3%	4,1%	9,6%	7,2%	3,1%	100,0%

CZYNNIKI GOSPODARCZE

niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana działalność gosp. ogółem w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)	282,1%	329,2%	535,0%	399,8%	289,2%	249,7%	444,4%	650,4%	258,9%	310,6%	332,7%	399,1%	434,8%	41,9%	288,6%	239,9%	375,1%
- w skali gminy	3,3%	3,4%	6,4%	10,9%	5,1%	3,4%	3,6%	33,0%	4,7%	7,7%	2,9%	2,8%	5,2%	0,8%	4,7%	2,1%	100,0%
niski wskaźnik aktywności gospodarczej (zarejestrowana nowa działalność	0,0%	0,5%	0,8%	0,7%	0,5%	0,5%	0,6%	0,8%	0,3%	0,3%	0,4%	0,9%	0,7%	0,6%	0,2%	0,6%	0,5%

gospodarcza w danym roku w stosunku do liczby ludności obszaru miejscowości)																				
- w skali gminy	0,0%	3,4%	6,8%	12,5%	5,7%	4,5%	3,4%	29,5%	3,4%	4,5%	2,3%	4,5%	5,7%	8,0%	2,3%	3,4%	100,0%			
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE																				
liczba mieszkań niewyposażonych w wodociąg	299	53	86	391	301	187	59	170	192	444	48	103	191	398	283	173	3378			
- w liczbie budynków	100,0%	28,6%	44,1%	85,2%	100,0%	100,0%	40,4%	18,2%	69,8%	100,0%	37,2%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	71,8%			
- w skali gminy	8,9%	1,6%	2,5%	11,6%	8,9%	5,5%	1,7%	5,0%	5,7%	13,1%	1,4%	3,0%	5,7%	11,8%	8,4%	5,1%	100,0%			
liczba mieszkań niewyposażonych w kanalizację	299	185	85	214	301	42	146	271	275	444	129	99	190	370	108	173	3331			
- w liczbie budynków	100,0%	100,0%	43,6%	46,6%	100,0%	22,5%	100,0%	29,0%	100,0%	100,0%	100,0%	96,1%	99,5%	93,0%	38,2%	100,0%	70,8%			
- w skali gminy	9,0%	5,6%	2,6%	6,4%	9,0%	1,3%	4,4%	8,1%	8,3%	13,3%	3,9%	3,0%	5,7%	11,1%	3,2%	5,2%	100,0%			

Legenda: pola oznaczona na czerwono w poszczególnych miejscowościach osiągały wskaźnik niższy (gorszy) niż średnia dla Gminy Łącko.

Powyższa dogłębna analiza wskaźnikowa obrazuje jak duże problemy w sferze społecznej, gospodarczej i technicznej występują w poszczególnych sołectwach Gminy Łącko, a co za tym idzie na całym jej obszarze. Kumulacja negatywnych czynników wskazuje na konieczność objęcia danego obszaru kompleksowym wsparciem rewitalizacyjnym, co pozwoli na likwidację lub zminimalizowanie danego problemu.

IV. Ocena mocnych i słabych stron Woli Piskuliny – Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z podstawowych metod analizy strategicznej. Jej nazwa jest akronimem angielskich słów *strengths* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse potencjalne lub zaistniałe w otoczeniu), *threats* (zagrożenia prawdopodobne lub istniejące w otoczeniu). W czasie klasyfikacji zjawisk brana była pod uwagę ich wielostronność, w związku z czym niektóre z nich zostały przyporządkowane kilkakrotnie.

Dla potrzeb niniejszej analizy za zjawiska pozytywne uznawano:

- Źródło sławy
- Pozytywny trend
- Niewykorzystany zasób
- Przedmiot dumy.

Za zjawiska negatywne z kolei uznawano:

- Brak lub nadmiar czegoś
- Zastój
- Nieefektywność
- Uciążliwość.

Tabela 13. Analiza mocnych i słabych stron wsi Wola Piskulina

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
▪ Dobre warunki do rozwoju różnych form turystyki - atrakcyjne walory przyrodnicze, turystyczne i kulturowe ▪ Brak przemysłu ciężkiego czy wydobywczego, który mógłby negatywnie wpływać na środowisko naturalne ▪ Obszar gminy cenny przyrodniczo, dlatego też część jej powierzchni jest objęta Programem Natura 2000 ▪ Umiejętność dbania o kulturę i tradycję lokalną ▪ Silnie rozwinięte tradycje sadownicze ▪ Umiejętność mieszkańców do zrzeszania się – np. Sądecka Grupa Producentów Owoców i Warzyw „Owoc Łącki” Sp. z o. o. ▪ Produkty lokalne – „Śliwowica Łącka” i „Jabłka łąckie” ▪ Stale rosnąca liczba przedsiębiorstw ▪ Dostępność komunikacyjna – dzięki drogom wojewódzkim Nowy Sącz - Nowy Targ ▪ Niewielka odległość do Nowego Sącza ▪ Szkolnictwo na wysokim poziomie ▪ Potencjał demograficzny ▪ Dostępność w gminie placówek administracyjnych, publicznych i kulturalnych: ośrodki zdrowia, apteka, poczta, biblioteka, Gminny Ośrodek Kultury, Bank Spółdzielczy z bankomatem itp.	▪ Nie wykorzystany potencjał lokalizacyjny – słaba infrastruktura ruchu turystycznego, słabe wyposażenie budynków świadczących usługi turystyczne, brak pól namiotowych ▪ Niewystarczająca baza turystyczna ▪ Brak terenów zagospodarowanych na potrzeby rekreacji i wypoczynku, słaba baza rekreacyjna ▪ Brak siedziby dla ośrodka kultury z salami na organizację spotkań, warsztatów itp. ▪ Brak publicznych punktów dostępu do Internetu ▪ Zbyt mała oferta zajęć pozalekcyjnych i kulturalnych dla dzieci i młodzieży ▪ Niski stan techniczny dróg, brak chodników, oświetlenia, miejsc parkingowych ▪ Układ komunikacyjny nieodpowiadający dzisiejszym potrzebom mieszkańców ▪ Rozdrobnienie gospodarstw rolnych i słabe ich powiązanie z rynkiem ▪ Słaba infrastruktura techniczna (brak sieci gazowej, wodociągowej i kanalizacyjnej) ▪ Byt części mieszkańców oparty na świadczeniach z budżetu państwa ▪ Brak zdecydowanych i skoordynowanych działań mających na celu kompleksową promocję wsi

▪ Rozwój współpracy transgranicznej z gminami ze Słowacji	
---	--

Tabela 14. Analiza szans i zagrożeń dla wsi Wola Piskulina.

SZANSE	ZAGROŻENIA
• Stan i walory środowiska naturalnego umożliwiające rozwój różnych form turystyki i agroturystyki • Ogólnopolska i ogólnościatowa moda na prowadzenie zdrowego stylu życia i uprawiania sportów • Rosnące zainteresowanie ludności z dużych aglomeracji na posiadanie/wynajmowanie domków letniskowych w odosobnieniu; spędzanie urlopu w zgodzie z naturą • Dostępność komunikacyjna – dzięki drogom wojewódzkim Nowy Sącz - Nowy Targ i bliska odległość do Nowego Sącza • Bogate tradycje związane z kulturą, folklorem, rękodziełem • Rozwinięte sadownictwo • Potencjał przetwórczy owoców i warzyw dzięki zawiązaniu się Sądeckiej Grupy Producentów Owoców i Warzyw „Owoc Łącki” • Coroczne imprezy (Święto Kwitnącej Jabłoni, Święto Owocobrania) promujące całą gminę • Możliwość wykorzystania środków unijnych na rozwój zasobów ludzkich, przedsiębiorczości oraz potencjału społeczno-gospodarczego • Powszechna telefonizacja i dostęp do Internetu.	• Wzrost zanieczyszczenia środowiska naturalnego w związku z rosnącym ruchem drogowym • Brak partycypacji społecznej w zakresie planowania i realizacji projektów • Nieufność społeczeństwa i bierność w stosunku do planowanych inicjatyw społecznych i gospodarczych • Nieuzyskanie dofinansowania ze źródeł zewnętrznych na przeprowadzenie planowanych przedsięwzięć • Wyjazdy młodych, wykształconych ludzi za granicę lub do większych ośrodków miejskich • Wzrost bezrobocia a co za tym idzie wzrost patologii społecznych i degradacja młodego pokolenia • Częste zmiany w prawie.

V. Komplementarność z programami/ działaniami/ dokumentami strategicznymi dotyczącymi rozwoju wsi i regionu

5.1 Programy Krajowe

Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju.

Polska 2030 Trzecia fala nowoczesności Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju –dokument określający główne trendy, wyzwania oraz koncepcję rozwoju kraju w perspektywie długookresowej, przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 5 lutego 2013 r. Głównym celem dokumentu jest wytyczenie i charakterystyka działań skierowanych ku poprawie, jakości życia Polaków i rozwoju Polski na tle Unii Europejskiej. Założeniem strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w możliwie najkrótszym czasie oraz wzrost gospodarczy kraju.

Plan odnowy miejscowości Wola Piskulina jest zgodny z następującymi celami w obszarze konkurencyjności i innowacyjności gospodarki:

- ✓ Cel 3 Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki;
- ✓ Cel 4 Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki
- ✓ Cel 6 Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”;
- ✓ Cel 8 Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych, Kierunki interwencji:
 - Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta;
 - Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich;
 - Zwiększenie stopnia dyfuzji połączeń wieś-miasto w celu dynamizowania rozwoju zarówno terenów miejskich, jak też obszarów wiejskich
- ✓ Cel 11 Wzrost społecznego kapitału rozwoju, Obszar Efektywności i sprawności państwa: Kapitał społeczny.

Strategia Rozwoju Kraju 2020.

Dokument wyznacza najważniejsze zadania państwa, których realizacja przyczyni się do szybszego i bardziej zrównoważonego rozwoju kraju i poprawy, jakości życia ludności poprzez wzmocnienie potencjałów gospodarczych, instytucjonalnych i społecznych. Główne działania obejmują trzy obszary: sprawne i efektywne państwo, konkurencyjną gospodarkę oraz spójność społeczną i gospodarczą.

- ✓ Obszar strategiczny: Sprawne i efektywne państwo, Cel 3 Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywateli, kierunek: rozwój kapitału społecznego.
- ✓ Obszar strategiczny: Konkurencyjna gospodarka, Cel 4 Rozwój kapitału ludzkiego, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności zawodowej oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego.
- ✓ Obszar strategiczny: Spójność społeczna i terytorialna, Cel 1 Integracja społeczna, kierunki interwencji: zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej zagrożonych.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie.

Kompleksowy średniookresowy dokument strategiczny odnoszący się do prowadzenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego kraju w ujęciu wojewódzkim.

Cel główny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju –wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym.

Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”).

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Dokument określający zasady ładu przestrzennego w Polsce. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju jest najważniejszym dokumentem strategicznym w kwestii zagospodarowania przestrzennego kraju. Został on stworzony w celu zapewnienia efektywnego wykorzystania jego przestrzeni. Dokument zawiera cele i kierunki działań służące takiemu planowaniu przestrzennemu, który pozwoli na wzrost społeczno-gospodarczy państwa. Cele określone w dokumencie to:

- ✓ Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającego spójności.
- ✓ Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystywanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.
- ✓ Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.
- ✓ Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
- ✓ Zwiększanie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.
- ✓ Przywrócenie i utrwalanie ładu przestrzennego.

5.2 Programy Regionalne i Subregionalne

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020.

Dokumentem będącym podstawą programowania rozwoju województwa, a pośrednio także rozwoju poszczególnych powiatów i gmin województwa, jest strategia rozwoju. Celem głównym strategii jest: Efektywne wykorzystanie potencjałów regionalnej szansy dla rozwoju gospodarczego oraz wzrost spójności społecznej i przestrzennej Małopolski w wymiarze regionalnym, krajowym i europejskim.

- Obszar 2 Kierunki polityki rozwoju; Dziedzictwo i przemysły czasu wolnego:
Ochrona małopolskiej przestrzeni kulturowej m in. poprzez ochronę, rozwój i uporządkowanie systemu obszarów chronionych, zapobieganie degradacji i ochronę zasobów dziedzictwa przyrodniczego regionu, stworzenie systemu oraz procedur zarządzania dziedzictwem przyrodniczym, zintegrowaną ochronę krajobrazu kulturowego i środowiska przyrodniczego, szczególnie w zakresie wysokiego poziomu estetycznego otoczenia i ładu przestrzennego.
- Obszar 5 Kierunki polityki rozwoju; Rozwój miast i terenów wiejskich:

- ✓ 5.2. Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich m.in. poprzez aktywizację gospodarczą obszarów wiejskich o funkcjach rolniczych w zakresie wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej.
- ✓ 5.3. Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym, w tym poprzez zabieganie o wdrożenie instrumentów regulacyjnych i planistycznych służących właściwemu gospodarowaniu na obszarach górskich i chronionych.
- Obszar 6 Kierunki polityki rozwoju; Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne
 - 6.1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego oraz wykorzystanie ekologii dla rozwoju Małopolski, obejmująca m. in. działania w zakresie: ochrony zasobów wodnych, poprawy jakości powietrza, ochrony środowiska przed hałasem komunikacyjnym, komunalnym, przemysłowym, minimalizacji oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego, prawidłowej gospodarki odpadami, przeciwdziałanie występowaniu i minimalizowanie skutków negatywnych zjawisk atmosferycznych, geodynamicznych i awarii przemysłowych, działania w zakresie ochrony i zachowania środowiska przyrodniczego, rozwój regionalnej polityki energetycznej, w tym w zakresie energii odnawialnej, prowadzenie edukacji społeczeństwa w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowania i promocji postaw proekologicznych.

Strategia Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa Małopolskiego i Śląskiego do roku 2020.

Rozwój Polski Południowej powinien obejmować całość obszaru województw małopolskiego i śląskiego oraz uwzględniać zasadę zrównoważonego rozwoju miast i obszarów wiejskich. Wewnętrzne zróżnicowanie makroregionu stwarza możliwości dla generowania licznych i urozmaiconych projektów współpracy, łączących obszary i podmioty o podobnych problemach, aspiracjach czy potencjałach.

Niniejszy dokument jest zgodny z następującymi zapisami Strategii:

- Cel główny - Polska Południowa nowoczesnym i atrakcyjnym regionem Europy;
- Cel II strategiczny – polska południowa przestrzenią partnerskiej współpracy na rzecz efektywnego wykorzystania możliwości rozwojowych;

Kierunki interwencji:

- ✓ Współpraca podmiotów nakierowana na rozwijanie kapitału ludzkiego makroregionu;
- ✓ Wspólne tworzenie sieciowych produktów łączących podmioty i obszary makroregionu;
- ✓ Infrastrukturalne integrowanie przestrzeni województw;
- ✓ Rozwijanie współpracy w zakresie ochrony środowiska i zabezpieczenia przed sytuacjami kryzysowymi;
- Cel III strategiczny - Polska Południowa miejscem przyciągającym ludzi, podmioty i inicjatywy wzmacniające potencjały makroregionu;

Kierunki interwencji:

- ✓ 3.1. Tworzenie pakietowych produktów turystycznych wykorzystujących potencjał obydwu województw;

Subregionalny Program Rozwoju (SPR) na lata 2014-2020.

Niniejszy dokument jest zgodny w ramach Program Rozwoju Subregionu Sądeckiego tj.:

Obszar tematyczny 2 - rozwój potencjału gospodarczego subregionu sądeckiego:

2.1. Poprawa warunków dla rozwoju gospodarczego subregionu:

- ✓ strefy aktywności gospodarczej
- ✓ rozwój oferty inwestycyjnej oraz poprawa standardów obsługi inwestorów

- ✓ ośrodki B+R oraz wsparcie innowacyjności, w tym wsparcie rozwoju ośrodka związanego z działalnością w zakresie nowych technologii
 - ✓ kształcenie ustawiczne i zawodowe o zasięgu ponadlokalnym
- 2.2. Poprawa warunków dla rozwoju przemysłów czasu wolnego w subregionie:
- ✓ turystyka uzdrowiskowa i prozdrowotna na bazie uzdrowisk sądeckich oraz innych miejscowości o potencjale uzdrowiskowo-leczniczym
 - ✓ turystyka aktywna, rekreacyjna i specjalistyczna, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju infrastruktury sportowej oraz szlaków pieszych, rowerowych i tras biegowych
 - ✓ zachowanie i udostępnienie obiektów dziedzictwa kulturowego
 - ✓ organizacja imprez kulturalnych
 - ✓ wykorzystanie współpracy transgranicznej ze Słowacją dla rozwoju rynku pracy oraz turystyki w strefie przygranicznej
- 2.3. Rozwój subregionalnego systemu transportowego
- ✓ drogi powiatowe dopełniające regionalny układ drogowy
 - ✓ transport publiczny
 - ✓ system tras rowerowych w subregionie

Obszar tematyczny 3 - rozwój małych i średnich miast w subregionie sądeckim

3.1. Uzupełnienie deficytów w zakresie lokalnej infrastruktury społecznej:

- ✓ edukacyjnej
- ✓ kulturalnej
- ✓ rekreacyjnej i sportowej
- ✓ ochrony zdrowia
- ✓ opieki nad osobami starszymi

w szczególności na obszarach o najniższej dostępności do usług publicznych

3.2. Pakiet działań dla rozwoju kapitału ludzkiego, komplementarnych wobec działań infrastrukturalnych:

- ✓ wspieranie działań lokalnych instytucji rynku pracy na rzecz zwiększenia zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, w tym wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia,
- ✓ aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- ✓ wsparcie ekonomii społecznej,
- ✓ wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych, w szczególności doradztwo dla przedsiębiorców,
- ✓ wsparcie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności,
- ✓ wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – szkoły ponadgimnazjalne,
- ✓ wyrównywanie dostępności do usług opieki zdrowotnej.

Strategia Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego na lata 2011-2020 Aktualizacja

Niniejszy dokument jest zgodny z następującymi zapisami zaktualizowanej Strategii Rozwoju Powiatu Nowosądeckiego:

- Misją w której za cel nadrzędny powiatu uznano: *Powiat Nowosądecki obszarem Europy o dużych możliwościach rozwoju*. Zredagowana w taki sposób misja powiatu jest esencją wszystkich społecznych oczekiwań i potrzeb mieszkańców, którzy dążą wraz z władzami powiatu nowosądeckiego do poprawy standardu i jakości życia. Ponadto misja odzwierciedla dążenia do rozwoju przedsiębiorczości i ożywienia gospodarczego tego regionu. Tereny inwestycyjne gmin powiatu nowosądeckiego są najlepszym miejscem na inwestycje i rozwój przedsiębiorczości w celu pobudzenia potencjału w niej drzemiącego.

- Wizja - Powiat nowosądecki – obszarem o bogatej ofercie turystycznej i kulturalnej, zapewniającym mieszkańcom możliwość rozwoju i wysoką jakość życia, atrakcyjnym do prowadzenia działalności gospodarczej.
- Cel strategiczny I: Rozwój gospodarczy powiatu poprzez udoskonalony układ komunikacyjny i sprawną infrastrukturę techniczną o standardzie europejskim oraz stały rozwój przedsiębiorczości gospodarczej i obszarów wiejskich gwarancją wzrostu ekonomicznego regionu;
Cele operacyjne:
 - I.1 Rozwój przedsiębiorczości i inwestycji
 - I.2 Usuwanie barier w funkcjonowaniu układu drogowego powiatu w zakresie obsługi komunikacyjnej obszaru oraz dostępności do zewnętrznych połączeń drogowych
 - I.3 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
 - I.4 Rozbudowa gospodarki przestrzennej
 - I.5 Rozwój infrastruktury technicznej /wodno-kanalizacyjnej, teleinformatycznej, drogowej/
 - I.6 Poprawa stanu środowiska naturalnego
 - I.7 Rozwój rolnictwa i terenów wiejskich
 - I.8 Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi turystyki, agroturystyki oraz rekreacji i sportu
- Cel strategiczny II: Rozwój sfery społecznej powiatu poprzez wysoki poziom ochrony zdrowia oraz pomocy społecznej, zachowanie bogactwa walorów przyrodniczych i kulturowych powiatu oraz likwidację zjawiska bezrobocia;
Cele operacyjne:
 - II.1 Powiat Nowosądecki jako ośrodek edukacji, propagujący wysoki poziom kształcenia młodzieży oraz mieszkańców powiatu
 - II.2 Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego
 - II.3 Sprawnie funkcjonujący system opieki zdrowotnej i społecznej
 - II.4 Rozwój ogólnodostępnej infrastruktury sportowej
 - II.5 Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych
 - II.6 Przeciwdziałanie bezrobociu
- Cel strategiczny III: Rozwój strefy instytucjonalnej powiatu poprzez wzrost efektywności funkcjonowania administracji publicznej na terenie powiatu oraz stałą jego promocję
Cele operacyjne:
 - III.2 Rozbudowa sprawnego systemu bezpieczeństwa mieszkańców
 - III.3 Rozwój współpracy ponadlokalnej i międzynarodowej
 - III.4 Promocja Powiatu

Program ochrony środowiska dla powiatu nowosądeckiego na lata 2012-2015 z perspektywą do roku 2019.

Niniejszy dokument jest zgodny z następującymi strategiami działań w zakresie ochrony środowiska dla powiatu nowosądeckiego /Cele do 2019 roku/:

- **Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska**
Cel: *Edukacja mieszkańców powiatu nowosądeckiego w zakresie ochrony środowiska oraz kształtowanie i promocja postaw proekologicznych, dostęp do informacji o środowisku;*
- **Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych**
Cel: *Zapewnienie włączenia celów ochrony środowiska do wszystkich sektorowych dokumentów strategicznych i przeprowadzenia oceny wpływu ich realizacji na środowisko przed ich zatwierdzeniem;*
- **Zarządzanie środowiskowe**

Cel: Promowanie i wsparcie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego w jednostkach samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwach powiatu nowosądeckiego;

➤ **Ochrona przyrody**

Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych powiatu z uwzględnieniem bio- i georóżnorodności;

➤ **Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi, zmniejszanie materiałochłonności i energochłonności**

Cel: Wzrost efektywności wykorzystania surowców, wody i energii oraz zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów;

➤ **Ochrona wód**

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód;

5.3 Programy Lokalne

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łącko.

Niniejszy dokument jest zgodny ze Studium **uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łącko.**

W zakresie ochrony środowiska i krajobrazu:

1. Obowiązuje utrzymanie wysokich standardów środowiska przyrodniczego, w szczególności czystości wód, powietrza atmosferycznego, gleb.
2. Obowiązuje zakaz przekraczania dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń atmosferycznych, określonych w przepisach szczególnych.
3. Obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu obowiązujących przepisów szczególnych.
4. Obszar objęty planem nie należy do żadnej grupy terenów wymienionych w przepisach szczególnych, dla których są określone dopuszczalne poziomy hałasu.

VI. WIZJA ORAZ CEL GŁÓWNY ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Wypracowana wizja wsi jest rezultatem wszystkich przedsięwzięć zapisanych w Planie, których realizacja zmierza do urzeczywistnienia się WIZJI WSI.

Wizja:

„Wola Piskulina w 2023 roku jest– atrakcyjnym miejscem życia i wypoczynku jego mieszkańców a także obszarem o wysokich walorach środowiskowych z dynamicznie rozwijającym się sektorem przedsiębiorców”

Celem głównym Planu jest ciągła aktywizacja mieszkańców miejscowości do działań w obszarze publicznym, społecznym, gospodarczym i kulturowym poprzez tworzenie i realizację projektów we współpracy z samorządem lokalnym.

Z celu głównego bezpośrednio wynikają obszary, które powinny być rozwijane. Obszary rozwojowe m. Wola Piskulina, które wypracowano wspólnie podczas prowadzonych konsultacji społecznych wzajemnie się uzupełniają. Wiele zadań realizacyjnych wskazanych w obszarze "gospodarka" powiązanych będzie zarówno z obszarem "infrastruktura", jak dotyczyć będzie samych mieszkańców. Rozwój małej przedsiębiorczości będzie zarówno kreował nowe miejsca pracy, jak również będzie wpływał na inwestycje w dziedzinie infrastruktury czy ochrony środowiska naturalnego. Zadania realizowane w obszarach związanych z kulturą, oświatą i sportem wpłyną na podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców oraz integracji kulturalnej z gminą i regionem.

VII. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI

Po przeprowadzonej diagnozie potrzeb oraz szans rozwoju wsi Wola Piskulina wskazano na następujące główne kierunki rozwoju:

Kierunek 1 - Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

Kierunek 2 - Rozwój i poprawa stanu infrastruktury turystycznej oraz rozwój kulturalno- edukacyjny mieszkańców wsi.

Wieś Wola Piskulina oddalona jest 5 km od m. Łącko. Jej najwyższe wzniesienie to Okrag (610m.n.p.m.). Wieś otoczona jest pasmami lasów, co bezpośrednio wpływa na charakter tej miejscowości- wieś typowo rolnicza. Wola Kosnowa oddalona jest od dużych aglomeracji miejskich, gdzie dominują obszary rolne –aż 26,6% ogółu użytków przypada na grunty orne, najwięcej, bo aż 44,5% to powierzchnia lasów i gruntów leśnych. Cechą charakterystyczną krajobrazu jest uprawa sadów. Zasoby naturalne miejscowości bezpośrednio wskazują na jej potencjały tj. możliwość rozwoju przetwórstwa owoców oraz rozwój turystyki. Położenie wsi w obszarze łagodnych wzniesień stwarza świetne warunki do wypoczynku, jak również do uprawiania turystyki pieszej/rowerowej lub konnej. Na jej obszarze mieszkają obecnie 433 osoby (dane stan na 31.12.2015 r.) Jak wynika z przeprowadzonej diagnozy miejscowości do głównych problemów i potrzeb mieszkańców zaliczymy:

1. Wysokie bezrobocie oraz duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej

Silne rozdrobnienie ziemi, wielkość i różnorodność źródeł dochodu, wysoki udział dochodów ze źródeł niezarobkowych, brak zakładów przetwórczych oraz produkcyjnych wpływają na niską przedsiębiorczość a co za tym idzie na brak miejsc pracy i wysokie bezrobocie. Niewielka skala produkcji poszczególnych gospodarstw rolnych, rozproszenie, słabe powiązania gospodarstw z rynkiem – skierowanie na samozaopatrzenie w żywność, powodują niską wydajność pracy w rolnictwie.

2. Zły stan infrastruktury technicznej

Kolejnym problemem jest niezadawalający stan dróg, który w związku z rosnącym wskaźnikiem motoryzacji, przestaje odpowiadać obecnym potrzebom komunikacyjnym mieszkańców. Najpilniejsze potrzeby w tym zakresie dotyczą m.in. poprawy stanu nawierzchni dróg, podniesienia bezpieczeństwa ruchu pieszych, modernizacji oświetlenia ulicznego. Dużym deficytem w tej miejscowości jest brak chodników oraz miejsc postojowych, co bezpośrednio wpływa na ograniczenie rozwoju gospodarczego wsi oraz generuje ryzyko licznych wypadków wśród pieszych, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkoły.

3. Brak podstawowej infrastruktury sanitarnej

Na terenie wsi Wola Piskulina nie ma sieci kanalizacyjnej, co znacząco wpływa na stan środowiska naturalnego oraz na niski poziom zaspokojenia potrzeb mieszkańców w tym zakresie.

4. Brak miejsc do aktywnego spędzania wolnego czasu oraz infrastruktury turystycznej

Osoby starsze, turyści oraz dzieci nie mają możliwości spędzenia wolnego czasu na świeżym powietrzu, ponieważ infrastruktura tego typu nie występuje w m. Wola Piskulina. Powoduje to znaczne ograniczenie w zaspakajaniu funkcji społecznych, rekreacyjnych oraz sportowych. Brak dostępu do podstawowej infrastruktury rekreacyjno- sportowej znacznie ogranicza możliwości spędzania wolnego czasu mieszkańców tej wsi, a także ogranicza szanse dla przyjazdu turystów w te rejony gminy.

Władze Gminy analizując możliwości w zakresie pozyskania funduszy zewnętrznych na realizację przedsięwzięć prorozwojowych m. Łącko zdiagnozowały, iż do głównych źródeł ich finansowania można zaliczyć:

I. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie pn. Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich. Program ten, daje możliwość działania społeczności wsi przy współpracy z podmiotami z sektora publicznego, społecznego i prywatnego. Do głównych poddziałań tego obszaru wsparcia zaliczymy:

1. Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii - zakresy:

a) gospodarka wodno – ściekowa

b) budowa lub modernizacja dróg lokalnych.

2. Wsparcie badań i inwestycji związanych z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej - zakres:

a) ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego.

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje:

- odnawianie lub poprawę stanu zabytkowych obiektów budowlanych, służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego,

- zakup obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie z przeznaczeniem na cele publiczne.

b) inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.

II. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie LEADER, w ramach, którego można uzyskać wsparcie na poniższe poddziałania:

1. Wsparcie przygotowawcze.

2. Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

3. Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania.

4. Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji.

Gmina Łącko będzie mogła skorzystać z wsparcia w ramach pkt. 2.

W ramach osi Leader wspierane będą operacje mające na celu:

1) wzmocnienie kapitału społecznego, w tym z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych i wspieranie partycypacji społeczności lokalnej w realizacji lokalnej strategii rozwoju (LSR);

2) zakładanie działalności gospodarczej i rozwój przedsiębiorczości, z wyłączeniem świadczenia usług rolniczych;

3) dywersyfikację źródeł dochodu, w tym tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego, tj. infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych w celu udostępniania jej lokalnym producentom (produkty objęte i nieobjęte załącznikiem nr 1 do TFUE), z wyłączeniem świadczenia usług rolniczych;

4) podnoszenie kompetencji osób z obszaru LSR w powiązaniu z zakładaniem działalności gospodarczej, rozwojem przedsiębiorczości lub dywersyfikacją źródeł dochodów, w szczególności rolników i osób długotrwale pozostających bez pracy;

5) podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych a także innowacji;

6) rozwój produktów lokalnych;

7) rozwój rynków zbytu, z wyłączeniem targowisk;

8) zachowanie dziedzictwa lokalnego;

9) rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej;

10) rozwój infrastruktury drogowej gwarantującej spójność terytorialną w zakresie włączenia społecznego.

III. Regionalny Program Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich

W ramach w/w działania wspierane będą działania inwestycyjne służące rozwiązywaniu zdiagnozowanych problemów społecznych, tj.:

- A. przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastrukturalnych z przeznaczeniem na cele społeczne, obejmujące: placówki oferujące wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży (np. żłobki, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego, szkoły, świetlice, w tym środowiskowe), obiekty rekreacyjne (np. ścieżki zdrowia, place zabaw, boiska), obiekty, w których świadczone są usługi służące aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, obiekty wielofunkcyjne, w których łączone są różne funkcje społeczne;
- B. budowa, przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja obiektów infrastruktury kultury;
- C. działania prowadzące do ożywienia gospodarczego rewitalizowanych obszarów (np. zagospodarowanie przestrzeni na cele gospodarcze);
- D. zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (np. place, skwery, parki);
- E. modernizacje, renowacje budynków użyteczności publicznej poprawiające ich estetykę zewnętrzną;
- F. modernizacje, renowacje części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj. odnowienie elementów strukturalnych budynku (dachy, fasady, okna i drzwi w fasadzie, klatki schodowe i korytarze, windy).

Słabo rozwinięta infrastruktura techniczna i społeczna wsi stanowi jedną z najpoważniejszych barier wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i rozwoju pozarolniczych działalności gospodarczych. Nieodpowiedni stopień rozwoju infrastruktury wiejskiej, standard życia i gospodarowania mieszkańców wsi, także decyduje o słabej atrakcyjności obszarów wiejskich dla inwestorów, a ograniczone możliwości finansowe lokalnego samorządu nie pozwalają na odpowiednie zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców wsi oraz zachowanie dziedzictwa kulturowego.

Podjęcie działania w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych, odnowy wsi a także rozwoju edukacji i ochrony dziedzictwa kulturowego służyć będzie także do mobilizacji społeczności i pobudzania aktywności do podejmowania wspólnych przedsięwzięć na rzecz poprawy warunków i jakości życia w miejscowości Wola Piskulina.

VIII. KIERUNKI ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI- CELE OPERACYJNE

Cele operacyjne są konkretyzacją strategicznych celów rozwoju wsi Wola Piskulina i przedstawione zostały jako cele funkcjonalne, tzn. wyrażające pożądane potrzeby, które należy zaspokoić. Formułując katalog celów operacyjnych uwzględniono te problemy, które uznano za kluczowe do realizacji.

W ramach kierunku nr 1 Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej wyodrębniono następujące cele operacyjne:

Nr 1 Budowa kanalizacji sanitarnej

Nr 2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej.

W ramach kierunku nr 2 Rozwój i poprawa stanu infrastruktury społecznej i turystycznej oraz rozwój kulturalno- edukacyjny mieszkańców wsi, wyodrębniono następujące cele operacyjne:

Nr 3. Pobudzenie aktywności mieszkańców wsi na rzecz rozwoju edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia

Nr 4. Kompleksowe wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców wsi

Nr 5. Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży z obszaru wsi poprzez organizację zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych

Nr 6. Aktywizacja społeczna osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym

Nr 7. Budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

IX. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

Tabela 15. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w miejscowości Wola Piskulina.

Kierunek rozwoju	Cele operacyjne	Nazwa projektu
Kierunek nr 1 Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej INWESTYCJE	1 Budowa kanalizacji sanitarnej	a. Budowa kanalizacji sanitarnej
	2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej	a. Modernizacja drogi gminnej nr 292218K „Wola Piskulina – Parysz”
Kierunek 2 Rozwój i poprawa stanu infrastruktury społecznej i turystycznej oraz rozwój kulturalno-edukacyjny mieszkańców wsi	1. Pobudzenie aktywności mieszkańców wsi na rzecz rozwoju edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia	a. Podjęcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych promujących kształcenie ustawiczne wśród mieszkańców
		b. Podjęcie inicjatyw na rzecz dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców wsi
		c. Podejmowanie działań wzmacniających świadomość ekologiczną mieszkańców
	2. Kompleksowe wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej mieszkańców wsi	a. Podjęcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych promujących aktywizację zawodową mieszkańców wsi
	3. Wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży z obszaru wsi poprzez organizację zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	a. Organizacja zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym rozwijających ich kompetencje kluczowe
	4. Aktywizacja społeczna osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym	a. Stworzenie warunków do aktywnej integracji społecznej osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez organizację wydarzeń kulturalnych
	5. Wyznaczenie szlaków turystycznych, budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	a. Wyznaczenie szlaków turystycznych, budowa ścieżek turystyczno-rekreacyjnych (pieszych, biegowych i rowerowych) i ich oznakowanie wraz z budową punktu widokowego

Tabela 16. Projekty planowane do realizacji w ramach PROW na lata 2014-2020 dotyczące odnowy miejscowości Wola Piskulina na lata 2016 – 2023 wraz z ich opisem.

Nazwa projektu	Przeznaczenie (grupa docelowa i główny cel)	Harmonogram (termin realizacji)	Priorytet czasowy	Szacowana wartość inwestycji	Przewidywane źródło pozyskania funduszy
Budowa kanalizacji sanitarnej	Grupa docelowa: mieszkańcy wsi Wola Piskulina Cel: Zasadniczym celem przedsięwzięcia jest rozwiązanie problemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie wsi Łącko. Usprawnienie systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej odgrywa decydującą rolę dla odnowy wód powierzchniowych oraz zbiorników wód podziemnych, stanowiących ujęcia wody pitnej dla mieszkańców Gminy Łącko.	2018-2023	1	4 000 000 zł	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Modernizacja drogi gminnej nr 292218K „Wola Piskulina – Parysz”	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości i Gminy oraz turyści; cel: poprawa infrastruktury drogowej oraz wzrost bezpieczeństwa w ruchu drogowym	2016-2020	1	1 097 311 zł	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych promujących kształcenie ustawiczne wśród mieszkańców	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości cel: wzrost wiedzy oraz kompetencji mieszkańców wsi niezbędnych na rynku pracy	2017-2020	3	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw na rzecz dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców wsi	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości cel: wzrost wiedzy oraz kompetencji mieszkańców wsi niezbędnych na rynku pracy	2017-2020	2	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw wzmacniających świadomość ekologiczną mieszkańców	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości cel: wzrost wiedzy oraz kompetencji mieszkańców wsi w zakresie ekologii	2017-2020	2	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych promujących aktywizację zawodową mieszkańców wsi	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości cel: aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi, spadek liczby osób pozostających bez pracy	2017-2023	3	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina

Organizacja zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym rozwijających ich kompetencje kluczowe	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości w szczególności dzieci i młodzież w wieku szkolnym cel: wzrost wiedzy oraz kompetencji kluczowych wśród dzieci i młodzieży z m. Wola Piskulina	2016-2020	2	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Stworzenie warunków do aktywnej integracji społecznej osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez organizację wydarzeń kulturalnych	Grupa docelowa: mieszkańcy miejscowości cel: aktywizacja społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób starszych poprzez stworzenie świetlicy wiejskiej jako miejsca spotkań i aktywności lokalnej	2017-2020	2	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina /Fundusze prywatne
Wyznaczenie szlaków turystycznych, budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Grupa docelowa: mieszkańcy wsi, społeczność lokalna Gminy Łącko, turyści cel: budowa infrastruktury turystycznej a co za tym idzie rozwój turystyczny gminy oraz stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości lokalnej	2017-2023	2	W zależności od dostępnych środków	RPo Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina / PL-SK

Tabela 17. Plan realizacji zadań w m. Wola Piskulina w latach 2016-2023.

Nazwa projektu	Harmonogram (termin realizacji)	Szacowana wartość inwestycji	Minimalny wkład własny Wnioskodawcy	Wnioskodawca	Przewidywane źródło pozyskania funduszy
Budowa kanalizacji sanitarnej	2018-2023	4 000 000 zł	15%	Gmina Łącko	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Modernizacja drogi gminnej nr 292218K „Wola Piskulina – Parysz”	2016-2020	1 097 311 zł	30%	Gmina Łącko	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych promujących kształcenie ustawiczne wśród mieszkańców	2017-2020	W zależności od dostępnych środków	5%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa/ instytucja szkoleniowa/ OPS	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw na rzecz dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców wsi	2017-2020	W zależności od dostępnych środków	30%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa/ instytucja szkoleniowa/ OPS	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw na rzecz dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju edukacyjnego i zawodowego mieszkańców wsi	2017-2020	W zależności od dostępnych środków	25%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa/ instytucja szkoleniowa	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Podjęcie inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych promujących aktywizację zawodową mieszkańców wsi	2017-2023	W zależności od dostępnych środków	5%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa/ instytucja szkoleniowa/ OPS	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Organizacja zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży w wieku szkolnym rozwijających ich kompetencje kluczowe	2016-2020	W zależności od dostępnych środków	10%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina
Stworzenie warunków do aktywnej integracji społecznej osób starszych oraz zagrożonych wykluczeniem	2017-2020	W zależności od dostępnych środków	25%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa/ społeczność lokalna	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina /Fundusze prywatne

społecznym poprzez organizację wydarzeń kulturalnych					
Wyznaczenie szlaków turystycznych, budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	2017-2023	W zależności od środków	30%	Gmina Łącko/ organizacja pozarządowa/ inwestor prywatny	RPO Województwo Małopolskie 2014-2020/ PROW / Gmina / PL-SK

X. OPIS PLANOWANYCH INWESTYCJI KLUCZOWYCH

Jako priorytetowe przedsięwzięcia inwestycyjne wskazano projekty mające kluczowe znaczenie dla rozwoju społeczno- gospodarczego m. Wola Piskulina. Poniżej zamieszczona została charakterystyka przedmiotowych projektów:

PROJEKT Nr 1		
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:	
2.	Miejsce realizacji	
3.	Wnioskodawca /Partnerzy	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu	
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:	
7.	Źródła finansowania	
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:
		Termin zakończenia:
PROJEKT Nr 2		
1.	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego:	
2.	Miejsce realizacji	
3.	Wnioskodawca /Partnerzy	
4.	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu:	

			- przebudowa nawierzchni jezdni -wymiana nawierzchni jedni -wzmocnienie podbudowy kruszywem -przebudowa/wymiana przepustów pod drogą -przebudowa odwodnienia -wykonanie zatok i zjazdów - modernizacja oświetlenia - budowa chodnika -montaż barier zabezpieczających -przebudowa pobocza - wyznaczenie miejsc postojowych, głównie dla osób „zjeżdżających” z różnych części miejscowości, a korzystających z komunikacji publicznej w dojazdach do pracy
5.	Wskaźniki produktu i rezultatu		Wskaźniki produktu: ✓ długość zmodernizowanych dróg gminnych – 1,900 km. ✓ wybudowane utwardzone pobocza, ✓ wybudowane chodniki, ✓ zmodernizowane inne obiekty infrastruktury drogowej
6.	Szacunkowy kosztorys do zakresu rzeczowego:		1 097 311,00 zł/ poziom dofinansowania: 63,63 %.
7.	Źródła finansowania		PROW 2014-2020, działanie 7 „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, poddziałanie 7.2 „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszeniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii”; operacje typu „Budowa lub modernizacja dróg lokalnych”; Środki własne
8.	Przewidywany harmonogram realizacji projektu:	Termin rozpoczęcia:	2016
		Termin zakończenia:	2020

XI. SYSTEM REALIZACJI PLANU

11.1 Wdrażanie Planu

Układ instytucjonalny wdrażania Planu Odnowy Miejscowości Wola Piskulina na lata 2016 – 2023 stanowić będą:

- Wójt Gminy Łącko
- Rada Gminy Łącko
- Referat Inwestycji i Rozwoju
- Referat Planowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska.

Wójt Gminy Łącko

Koordynacja Planu Odnowy Miejscowości Wola Piskulina będzie należała do Wójta Gminy Łącko. Będzie on podejmował decyzje w zakresie zmian hierarchii projektów, a także będzie decydował o wprowadzaniu nowych projektów. Wójt Gminy będzie odpowiedzialny za wykonanie uchwał Rady Gminy dotyczących Planu.

Rada Gminy Łącko

Ważną rolę w układzie instytucjonalnym wdrażania Planu będzie pełnić Rada Gminy Łącko, podejmując uchwały w sprawie przyjęcia oraz aktualizacji Planu. Na forum Rady Gminy oraz jej komisjach prezentowane będą sprawozdania z realizacji Planu oraz informacje o przygotowywanych aktualizacjach dokumentu.

Referat Inwestycji i Rozwoju

Ważnym elementem układu instytucjonalnego wdrażania Planu będzie Referat Inwestycji i Rozwoju. Do zadań Zespołu będzie należało:

1. opiniowanie realizacji Planu na podstawie rocznego sprawozdania,
2. zgłaszanie propozycji projektów celem umieszczenia w Planie,
3. opiniowanie zmian zgłaszanych do Planu,
4. przyjmowanie zadań do realizacji,
5. promocja Planu,
6. przyjmowanie Planu.

Referat Planowania Przestrzennego, Nieruchomości i Ochrony Środowiska

Do zadań Referatu będzie należało aktualizowanie Planu, w tym przedstawianie propozycji zmian Planu wynikających ze zmian w poszczególnych projektach, w budżetach lub harmonogramach ich realizacji, które pojawiają się w przypadku ogłaszania naborów wniosków lub zaistnienia innych okoliczności Referatowi Inwestycji i Rozwoju. Dodatkowo do zadań Referatu będzie należało aktualizowanie danych statystycznych zawartych w Diagnozie sytuacji społeczno - gospodarczej stanowiącej pierwszą część Planu.

11.2 Monitoring, sprawozdawczość i promocja

System monitorowania będzie miał na celu określenie stopnia realizacji Planu. Referat Inwestycji i Rozwoju będzie raz na rok sporządzał sprawozdanie z realizacji Planu na podstawie informacji uzyskanych od poszczególnych jednostek odpowiedzialnych za realizację zadań zawartych w Planie. Sprawozdania będą przedstawiane Radzie Gminy.

Za promocję Planu Odnowy Miejscowości Wola Piskulina na lata 2016 - 2023 odpowiadał będzie Referat Inwestycji i Rozwoju i będzie on realizowany poprzez:

1. Informacje umieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej,
2. Informacje zamieszczane na stronie internetowej Urzędu Gminy dotyczące uchwalania Planu i aktualizacji w związku z ogłoszonymi naborami.

Spis Map

Mapa 1. Położenie Gminy Łącko w Polsce

Mapa 2. Podział administracyjny Gminy Łącko

Spis Tabel

Tabela 1. Liczba ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 (stan na 31.XII)

Tabela 2. Zmiana liczby ludności zameldowanej w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII) w porównaniu z rokiem 2013

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych ogółem w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 4. Udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie Łącko w latach 2013-2015 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 5. Struktura bezrobocia w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Tabela 6. Liczba osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w 2015 r. (stan w dniu 31 XII)

Tabela 7. Struktura gospodarstw rolnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko na koniec 2015 r.

Tabela 8. Liczba podmiotów gospodarczych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko wg stanu na dzień 31.12.2014 r.

Tabela 9. Liczba nowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko w latach 2012-2014 (stan w dniu 31.XII)

Tabela 10. Liczba budynków wg kategorii: wybudowanych przed 1989r. oraz od 1990r. w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Tabela 11. Liczba budynków wg kategorii: niewyposażonych w wodociąg, niewyposażonych w kanalizację w poszczególnych miejscowościach w Gminie Łącko (stan w dniu 31.XII.2014r.)

Tabela 12. Wartości wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych miejscowości Gminy Łącko (wg danych za 2014 - 2015)

Tabela 13. Analiza mocnych i słabych stron wsi Wola Piskulina

Tabela 14. Analiza szans i zagrożeń dla wsi Wola Piskulina

Tabela 15. Planowane zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną w miejscowości Wola Piskulina

Tabela 16. Projekty planowane do realizacji w ramach PROW na lata 2014-2020 dotyczące odnowy miejscowości Wola Piskulina na lata 2016 – 2023 wraz z ich opisem.

Tabela 17. Plan realizacji zadań w m. Wola Piskulina w latach 2016-2023.

Spis Wykresów

Wykres 1. Średnia zmiana liczby ludności w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w latach 2013-2015 w stosunku do roku 2013.

Wykres 2. Udział bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 3. Liczba bezrobotnych kobiet w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Wykres 4. Udział kobiet w liczbie bezrobotnych w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko wg stanu na dzień 31.12.2015

Wykres 5. % mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy Łącko objętych pomocą OPS w 2015 r. (stan w dniu 31 XII)

Wykres 6. % osób objętych pomocą OPS w poszczególnych miejscowościach Gminy Łącko w stosunku do łącznej liczby osób objętych pomocą OPS w 2015 r. (stan w dniu 31 XII).